



**ยุทธศาสตร์การพัฒนา  
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ในเขตจังหวัดชัยภูมิ  
(พ.ศ.2566 - 2570)**

**กองแผนและงบประมาณ  
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ  
โทร 0-4412-4622**

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ

( พ.ศ. 2566-2570 )

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

---



ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ  
เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ  
(พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้จัดทำและทบทวนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามกระบวนการขั้นตอนระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ โดยผ่านการประชุมประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิไปเป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จึงอนุมัติและประกาศใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอร่าม โล่ห์วีระ)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

ประธานคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

## คำนำ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 17 (1) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563 เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทบทวนหรือเปลี่ยนแปลง ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดให้เป็นปัจจุบัน และเพื่อใช้เป็นกรอบในการ ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัด ต่อไป

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะประธานกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ระดับจังหวัด จึงดำเนินการจัดทำโครงการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดชัยภูมิ และการจัดประชุมประชาคมระดับจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เพื่อทบทวน / เปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการจัดทำ / ทบทวน ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัดเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และได้ดำเนินการจัดทำโครงการ ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ และการจัดประชุมประชาคม ระดับจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ ทบทวนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566-2570)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วน จังหวัดชัยภูมิ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด และทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือและหวัง เป็นอย่างยิ่งว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ทำให้ การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

## สารบัญ

| เรื่อง                                                                                                               | หน้า |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| <b>ส่วนที่ 1 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565)</b>                                           | 1    |
| 1. ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด                                           | 1    |
| 1.1 สรุปสถานการณ์การพัฒนาทั่วไป                                                                                      | 1    |
| 1.2 การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<br>ปฏิบัติในเชิงปริมาณและคุณภาพ                   | 2    |
| 2. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน                                                                                        | 5    |
| 2.1 ผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ                                                                                           | 5    |
| 2.2 ผลกระทบ                                                                                                          | 6    |
| 3. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางแก้ไข                                                               | 6    |
| 3.1 ปัญหาและอุปสรรค                                                                                                  | 6    |
| 3.2 การดำเนินการที่ผ่านมา                                                                                            | 7    |
| 3.3 แนวทางการแก้ไข                                                                                                   | 9    |
| <b>ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา</b>                                                                             | 10   |
| 1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี                                                                                           | 10   |
| 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12                                                                       | 27   |
| 3. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด                                                                  | 37   |
| 3.1 แผนพัฒนาภาค                                                                                                      | 37   |
| 3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด                                                                                             | 46   |
| 3.3 แผนพัฒนาจังหวัด                                                                                                  | 51   |
| 4. ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัด                                                                                | 55   |
| 5. ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด                                                                    | 56   |
| 6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์                                                                                        | 75   |
| <b>ส่วนที่ 3 การติดตามและประเมินผล</b>                                                                               | 76   |
| 1. การติดตามและประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด                                      | 76   |
| 2. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม                                                                                    | 79   |
| 3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในอนาคต                              | 87   |
| 3.1 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต                                                                                      | 87   |
| 3.2 ความเสี่ยงในการดำเนินการและข้อสังเกต ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์ของ<br>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้ | 87   |

## ส่วนที่ 1

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

( พ.ศ. 2561-2565 )

---

# ส่วนที่ 1 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565)

## 1. ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

### 1.1 สรุปสถานการณ์การพัฒนาทั่วไป

จังหวัดชัยภูมิมีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ 3 ส่วน ได้แก่

1) ราชการบริหารส่วนกลาง มีส่วนราชการส่วนกลางตั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด จำนวน 35 หน่วยงาน

2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด จำนวน 35 หน่วยงาน แบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,617 หมู่บ้าน 28 ชุมชน

3) องค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 143 แห่ง ประกอบด้วย

3.1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

3.2) เทศบาล 36 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมือง 1 แห่ง และ เทศบาลตำบล 35 แห่ง

3.3) องค์การบริหารส่วนตำบล 106 แห่ง

### ประชากรและโครงสร้างประชากร

ข้อมูลประชากรของสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย

ณ เดือน ธันวาคม 2563 จังหวัดชัยภูมิ มีประชากรทั้งสิ้น 1,137,332 คน มีจำนวนบ้านทั้งสิ้น 387,224 หลังคาเรือน และความหนาแน่นของประชากร โดยเฉลี่ยทั้งจังหวัด 89.13 คน ต่อตารางกิโลเมตร

### จำนวนประชากร จำแนกรายอำเภอ

| ที่ | อำเภอ        | พื้นที่   | ระยะทาง<br>(กม.) | จำนวน    |      |           | ประชากร (คน) |        |         |
|-----|--------------|-----------|------------------|----------|------|-----------|--------------|--------|---------|
|     |              |           |                  | หมู่บ้าน | ตำบล | ครัวเรือน | ชาย          | หญิง   | รวม     |
| 1.  | เมืองชัยภูมิ | 1,169.898 | 1                | 227      | 19   | 75,032    | 89,159       | 94,138 | 183,297 |
| 2   | บ้านเขว้า    | 544.315   | 13               | 88       | 6    | 17,405    | 24,980       | 25,711 | 50,691  |
| 3   | คอนสวรรค์    | 468.147   | 38               | 103      | 9    | 19,198    | 26,339       | 27,016 | 53,355  |
| 4.  | เกษตรสมบูรณ์ | 1,418.967 | 102              | 144      | 11   | 32,202    | 55,786       | 56,551 | 112,337 |
| 5.  | หนองบัวแดง   | 2,215.459 | 49               | 130      | 8    | 32,335    | 51,125       | 50,867 | 101,992 |
| 6.  | จัตุรัส      | 647.031   | 38               | 119      | 9    | 26,793    | 36,325       | 38,536 | 74,861  |
| 7.  | บำเหน็จณรงค์ | 560.300   | 58               | 95       | 7    | 17,971    | 26,463       | 27,216 | 53,679  |
| 8   | หนองบัวระเหว | 841.782   | 33               | 58       | 5    | 13,612    | 19,405       | 19,250 | 38,655  |

|     |            |            |     |       |     |         |         |         |           |
|-----|------------|------------|-----|-------|-----|---------|---------|---------|-----------|
| 9.  | เทพสถิต    | 875.604    | 105 | 92    | 5   | 25,016  | 35,584  | 34,848  | 70,432    |
| 10  | ภูเขียว    | 801.757    | 78  | 155   | 11  | 38,665  | 61,253  | 63,024  | 124,277   |
| 11  | บ้านแท่น   | 308.707    | 92  | 66    | 5   | 12,826  | 22,535  | 22,934  | 45,469    |
| 12  | แก้งคร้อ   | 582.196    | 45  | 126   | 10  | 31,729  | 46,370  | 47,232  | 93,602    |
| 13  | คอนสาร     | 966.665    | 125 | 85    | 8   | 19,408  | 30,882  | 31,080  | 61,962    |
| 14  | ภักดีชุมพล | 900.456    | 85  | 47    | 4   | 11,419  | 15,792  | 15,390  | 31,182    |
| 15  | เนินสง่า   | 222.003    | 30  | 48    | 4   | 8,209   | 12,917  | 13,157  | 26,074    |
| 16  | ชัยใหญ่    | 225.000    | 55  | 37    | 3   | 5,404   | 7,865   | 7,602   | 15,467    |
| รวม |            | 12,778.287 | -   | 1,620 | 124 | 387,224 | 562,780 | 574,552 | 1,137,332 |

หมายเหตุ : สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

**การพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565 ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561-2565) ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้**

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ

**1.2 การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและคุณภาพ**

**1) การดำเนินงานในเชิงปริมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ระหว่างปี พ.ศ.2561-2565**

| ยุทธศาสตร์การพัฒนา                                                                                     | ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ.2561-2565 |                           |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------|-------------------|
|                                                                                                        | จำนวน<br>(โครงการ)              | งบประมาณ<br>(บาท)         | คิดเป็น<br>ร้อยละ |
| 1. การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ                                                                       | 23,611                          | 21,316,149,647.46         | 11.93             |
| 2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน                                   | 42,325                          | 16,283,859,474.00         | 21.38             |
| 3. การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร                                                         | 4,018                           | 3,001,713,250.00          | 2.03              |
| 4. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว                                                                        | 1,880                           | 1,256,000,975.60          | 0.95              |
| 5. การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า                                                    | 1,668                           | 536,279,516.00            | 0.84              |
| 6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและ การเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน | 95,224                          | 301,998,264,386.71        | 48.10             |
| 7. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน                                      | 13,010                          | 8,555,967,834.79          | 6.57              |
| 8. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ                                                          | 16,227                          | 227,279,922,399.50        | 8.20              |
| <b>รวม</b>                                                                                             | <b>197,963</b>                  | <b>580,228,157,484.06</b> | <b>100.00</b>     |

(ขอมูลอ้างอิงจากข้อมูล E-plan องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 143 แห่ง ปี พ.ศ.2561-2565)

## 2) การดำเนินงานในเชิงคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

### ชัยภูมิ ระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2565

สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปี พ.ศ. 2561 – 2565 โดยใช้ข้อมูลยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพเป็นงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเยาวชน และประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น และศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า มีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพในปี พ.ศ. 2561-2565 จำนวน 23,611 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 11.93 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน เป็นงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการแก้ปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ ยกย่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างชุมชนเข้มแข็ง มีเอกภาพ และมีส่วนร่วม

ในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่ มีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืนในปี พ.ศ. 2561-2565 จำนวน 42,325 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 21.38 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร เป็นงานเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าการเกษตรหลักให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น สินค้าการเกษตรที่เป็นความหวังในอนาคตมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น รายได้ภาคเกษตรต่อครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น สร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย โครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตรในปี พ.ศ. 2561-2565 จำนวน 4,018 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 2.03 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เป็นงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและเร่งการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิให้เป็นรูปธรรม ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้ได้มาตรฐาน มีความความปลอดภัย และมีภูมิทัศน์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเคารพและ ศรัทธาต่อเจ้าพ่อพระยาแล มีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2561-2565 มีจำนวน 1,880 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.95 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

5. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า เป็นงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนสร้างพลังงานเพื่อเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาการบริหารจัดการพืชพลังงานอย่างครบวงจร ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในการใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า มีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่าในปี พ.ศ. 2561 - 2565 จำนวน 1,668 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.84 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน เป็นงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและโลจิสติกส์ในภูมิภาค สนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบการขนส่งภายในท้องถิ่นให้เชื่อมต่อกับส่วนกลาง มีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2561-2565 จำนวน 95,224 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 48.10 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

7. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน เป็นงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นในการจัดให้มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเพิ่มปริมาณและรองรับการใช้งานในภาคการเกษตรอย่างเพียงพอและการนำเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยมีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืนในปี พ.ศ. 2561-2565 จำนวน 13,010 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 6.57 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

8. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ เป็นงานเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการให้บริการแก่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์จัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ ในปี พ.ศ. 2561-2565 จำนวน 16,227 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8.20 ของจำนวนโครงการรวมทั้งหมด

## 2. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

### 2.1 ผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในเขตจังหวัดชัยภูมิ ระหว่างปี พ.ศ.2551-2565 โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ที่มีการดำเนินการจำนวนมาก ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด เช่น โครงการก่อสร้างถนน ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง ถนนลูกรัง เพื่อเป็นการยกระดับถนนให้มีคุณภาพ สร้างโครงข่ายเชื่อมระหว่าง ตำบล อำเภอ และจังหวัด ก่อสร้างสะพาน ท่อระบายน้ำ โครงการขยายเขตและซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่าง ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบ (ไฟเตือน) ภายในหมู่บ้าน ฯลฯ จากผลการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดชัยภูมิ สามารถรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว สังคม และพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่ สามารถอำนวยความสะดวก ประชาชนได้รับความปลอดภัยในการสัญจรไปมา รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประหยัดเวลาในการเดินทางและค่าใช้จ่าย รวมถึงประชาชนมีสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ มากรองลงมาจากยุทธศาสตร์ที่ 6 เช่น โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อบรบเยาวชนต้านยาเสพติด โครงการรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ โครงการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการสร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้แก่ชุมชน พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเรียนรู้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สมทบกองทุนสวัสดิการ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการเลี้ยงโคและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ คลินิกกอบฮุ้น ส่งเสริมอาชีพ เปียยังชีพ สงเคราะห์ผู้ป่วย ฯลฯ จากผลการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้

ประชาชนมีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น เพราะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ประชาชนมีอาชีพและมีงานทำ ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตลอดจนลดปัญหาอาชญากรรม และยาเสพติดในพื้นที่

## 2.2 ผลกระทบ

เนื่องจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำกัด จำนวนประชากรที่ได้รับผลกระทบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น มีข้อจำกัดด้านระเบียบกฎหมาย และขาดการบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นจากภาคประชาชนยังไม่เข้มแข็ง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

## 3. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางแก้ไข

### 3.1 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ศักยภาพด้านงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละยุทธศาสตร์มีการพัฒนาที่แตกต่างกัน
2. โครงการที่เป็นความต้องการของประชาชนบางโครงการถูกจำกัดโดยระเบียบ/ข้อกฎหมายหรือถูกยับยั้งการดำเนินโครงการจากหน่วยตรวจสอบฯ ทำให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถตอบสนอง ปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
3. ปัญหาความไม่ชัดเจนในการกำหนดอำนาจหน้าที่ท้องถิ่น
4. โครงสร้างของระบบการบริหารท้องถิ่นมีความซับซ้อน
5. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน
6. ระยะเวลาในการจัดทำโครงการที่กำหนดตามแผน ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของทางราชการ เช่น เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงวิกฤตการณ์ต่าง ๆ
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า มีการนำไปกำหนดเป็นโครงการพัฒนาที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งจังหวัด มีเพียงบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินโครงการเกี่ยวกับด้านการอนุรักษ์และใช้พลังงาน
8. ทศนคติของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน อาจเป็นปัจจัยและข้อจำกัดของความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมทั้งจังหวัด

### 3.2 การดำเนินการที่ผ่านมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้ง 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน จัดซื้ออาหารเสริม (นม) ให้แก่นักเรียนในโรงเรียน ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ จัดซื้อวัสดุการศึกษา ส่งเสริมสุขภาพนักเรียน โครงการทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้สู่อาเซียน ผลิตภัณฑ์การเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา โครงการพัฒนารูปแบบการสอน STEM Education สถานศึกษา การอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเยาวชน ช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่เด็กที่เรียนดีแต่ยากจน พัฒนาคำความรู้ด้านเทคโนโลยี พัฒนาศักยภาพและบุคลากรทางการศึกษา การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปลุกจิตสำนึกในพระพุทธศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวันสำคัญทางศาสนา โครงการกีฬา นันทนาการเพื่อสร้างความรู้รักสามัคคีของประชาชนในชุมชนจังหวัดชัยภูมิ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กีฬาสัมพันธ์ด้านยาเสพติด อบรมเยาวชนด้านยาเสพติด สนับสนุนศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติด โครงการรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ โครงการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเรียนรู้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สมทบกองทุนสวัสดิการ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการเลี้ยงโคและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมการปลูกพืช/ผักหลังฤดูเก็บเกี่ยว การส่งเสริมสนับสนุนอาชีพให้แก่เกษตรกรในด้านพืช ประมงและปศุสัตว์ การจัดอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปหม่อนไหม โครงการสร้างรายได้เสริม และพัฒนาเกษตรกรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง การปลูกพืชเศรษฐกิจให้กับเกษตรกร การสนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางเพื่อรองรับผลผลิต สินค้าทางการเกษตร สนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรปลอดสารพิษ โครงการนำคือชีวิต: ศาสตร์พระราชาสู่แปลงเกษตรผสมผสานประชารัฐ โครงการขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำ ขุดเจาะซ่อมแซม บ่อบาดาล สร้างฝายน้ำล้น ซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ วางท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว อบรมฟื้นฟูความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าและอาหาร พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ การพัฒนาสินค้า OTOP โครงการถนนสวย โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวและ

เพิ่มศักยภาพการให้บริการด้านที่พักในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ

5. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน จังหวัดชัยภูมิ โครงการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ พร้อมติดตั้งระบบวงจรพลังงานแสงอาทิตย์ โครงการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานลม (กังหันลม) ร่วมกับภาคเอกชน โครงการใช้พลังงานทดแทน เพื่อการเกษตรกรรม โครงการติดตั้งถังกักเก็บน้ำ ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (๑ ล้านลิตร) พร้อมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน โดยได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ก่อสร้างสะพาน ท่อระบายน้ำ ก่อสร้างระบบน้ำประปาพร้อม อุปกรณ์ขนาดใหญ่ โครงการขยายเขต และซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่าง ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบ (ไฟเตือน) ภายในหมู่บ้าน ฯลฯ

7. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม และยั่งยืน ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการรักษาสีงแวดล้อม โครงการจัดเก็บขยะ โครงการชุมชนต้นแบบลดขยะ โครงการคัดแยกขยะ โครงการชุมชนรักสิ่งแวดล้อม อบรบเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การฟื้นฟูป่าชุมชนรักน้ำ รักป่า รักแผ่นดิน คลองสวยน้ำใส ปลุกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ป้องกันดูแลรักษาป่า โครงการปลูกต้นไม้สองข้างทาง ส่งเสริมให้ความรู้ อนุรักษ์การจัดการน้ำเสีย บำรุงรักษาพันธุ์ไม้ กิจกรรมวันต้นไม้แห่งชาติ โครงการปลูกหญ้าเฉลิมพระเกียรติ การแก้ไขปัญหาลำและหมอกควัน การกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำ การพัฒนาความสะอาดแหล่งน้ำสาธารณะ การส่งเสริมให้ความรู้ อนุรักษ์ การกำจัดน้ำเสีย การจัดกิจกรรมวันต้นไม้แห่งชาติ การรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน

8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาบุคลากร การปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย โครงการตามนโยบายของรัฐบาล โครงการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพการจัดทำแผน การสร้างจิตสำนึกในความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

### 3.3 แนวทางการแก้ไข

(1) ควรจัดสรรรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับอำนาจหน้าที่

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ประชาคมทุกระดับ ควรให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคม เพื่อจะได้ดำเนินการจัดทำแผน/โครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

(3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดทำยุทธศาสตร์และการจัดทำจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาท้องถิ่น

## ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

---

## ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

### 1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

#### วิสัยทัศน์ประเทศไทย

**“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง”** หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

**ความมั่นคง** หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

**ความมั่งคั่ง** หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายใน ประเทศ

เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**ความยั่งยืน** หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและยั่งยืน

## วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”



### มั่นคง

- มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
- สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ



### มั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคกับการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน
- มีความเสมอภาคในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ



### ยั่งยืน

- การพัฒนาที่สร้างการสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- มีการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก
- คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากร

ธรรมชาติ

- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

### **ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ**

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบประชารัฐ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

#### **1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง**

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ การพัฒนาระบบงานด้านการข่าวให้มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีเอกภาพมีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยปัญหาความมั่นคงเร่งด่วน ที่จะต้องดำเนินการแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ และปัญหาการทุจริตในระบบราชการ

#### **เป้าหมาย**

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

### **ตัวชี้วัด**

1. ความสุขของประชากรไทย
2. ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ
3. ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ
5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

**1. การรักษาความสงบภายในประเทศ** เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง

(1) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

(2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

(3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

(4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

**2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง** เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น

(1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

(2) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

(3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดน

ภาคใต้

(4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล

**3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ** เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ

(1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ  
(2) การพัฒนาและพัฒนากำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

(3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

**4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ** เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาร่วมกันได้

(1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ  
(2) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค  
(3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

**5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม** เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ

(1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เผื่อระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม  
(2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ  
(3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

## **2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน**

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้าง

มูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่มียุทธศาสตร์และบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต

### **เป้าหมาย**

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

### **ตัวชี้วัด**

1. รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้
2. ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน
3. การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา
4. ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. **การเกษตรสร้างมูลค่า** ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย
  - (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
  - (2) เกษตรปลอดภัย
  - (3) เกษตรชีวภาพ
  - (4) เกษตรแปรรูป
  - (5) เกษตรอัจฉริยะ
2. **อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต** โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย
  - (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ
  - (2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
  - (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์
  - (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์

(5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

**3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว** โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย

- (1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- (2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
- (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย
- (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ
- (๕) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

**4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก** ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ
- (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ
- (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
- (5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

**5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่** สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน

- (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
- (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
- (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
- (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
- (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

### **3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์**

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษา

ท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็น นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

### เป้าหมาย

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

### ตัวชี้วัด

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

**1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม** มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์

(1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว

(2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา

(3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา

(4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

(5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ

(6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

(7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

**2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต** มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย

(1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการ ตั้งครรภ์

(2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ สอดรับกับศตวรรษที่ 21

(3) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด

- (4) ช่างวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

**3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้น**  
ผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

- (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21
- (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่
- (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท
- (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก
- (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
- (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

**4. การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย**

- (1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา  
สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ
- (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน  
ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ
- (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถใน  
ต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

**5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี** ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม

- (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
- (2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
- (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
- (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
- (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

**6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์**

- (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย
- (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครอง  
ส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน
- (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

## 7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

- (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต
- (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ
- (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ
- (4) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

## 4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชนประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

### เป้าหมาย

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ
3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

### ตัวชี้วัด

1. ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร
2. ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน
3. ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี
4. คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

### 1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

- (1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
- (2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค
- (3) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร
- (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน
- (5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศ ภาวะและทุกกลุ่ม
- (6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง
- (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
- (8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

### 2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

- (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค
- (2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ
- (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต
- (4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด
- (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- (6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

### 3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม

- (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม
- (2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน
- (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม
- (5) สนับสนุนการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

(6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

#### 4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

- (1) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ
- (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง
- (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน
- (4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

#### 5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

##### เป้าหมาย

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล
2. ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ
3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
4. ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

##### ตัวชี้วัด

1. พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู
3. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

**1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว**

(1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด

(3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

(4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

**2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล**

(1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล

(2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

(3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม

(4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

**3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ**

(1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน

(4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

**4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมือง ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง**

(1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ

- (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน
- (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล
- (4) สงวนรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
- (5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น
- (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

## 5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- (1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
- (2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล
- (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน
- (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

## 6. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

- (1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย
- (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม
- (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- (4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

## **6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ**

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติดมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

### **เป้าหมาย**

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
4. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

### **ตัวชี้วัด**

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ
2. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ
3. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ
4. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค

(2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

**2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่**

(1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

(2) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

(3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

**3. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ**

(1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม

(2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

**4. ภาครัฐมีความทันสมัย**

(1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

(2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

**5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ**

(1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

(2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

**6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

(1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

(3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรมและตรวจสอบได้

(4) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบ  
บูรณาการ

## 7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

- เปลี่ยนแปลง
- (1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่
  - (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น
  - (3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

## 8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

- (1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลัก  
ประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม
- (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอน  
ของการค้นหาความจริง
- (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและปกครองมีเป้าหมาย  
และยุทธศาสตร์ร่วมกัน
- (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของ  
ประชาชนในกระบวนการยุติธรรม
- (5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

## 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับ  
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของ  
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้  
เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และ  
ระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม  
ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การ  
พัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีทั้งหมด 10 ยุทธศาสตร์ โดยมี  
6 ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และอีก 4 ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

### 1. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

#### วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับเปลี่ยนให้คนในสังคมไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม
2. เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21
3. เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต
4. เพื่อเสริมสร้างสถาบันทางสังคมให้มีความเข้มแข็งเอื้อต่อการพัฒนาคนและประเทศ

### **เป้าหมายการพัฒนา**

1. คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเพิ่มขึ้น
2. คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น
3. คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วย

ตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น
5. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน

### **แนวทางการพัฒนา**

- (1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรม

ที่พึงประสงค์

- (2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
- (3) ยกย่องคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- (4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ
- (5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการ

คลังด้านสุขภาพ

- (6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย
- (7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

## **2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม**

### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อขยายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่กลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด
2. เพื่อให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง
3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

### **เป้าหมาย**

1. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคม

ที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาความยากจน

2. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ
3. เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพา ตนเอง และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

### แนวทางการพัฒนา

- (1) การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ
- (2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง
- (3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน

### 3. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

#### วัตถุประสงค์

1. สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา

#### เป้าหมาย

1. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
  - เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
  - เป้าหมายที่ 2 การลงทุนภาครัฐและเอกชนขยายตัวอย่างต่อเนื่อง
  - เป้าหมายที่ 3 พัฒนาภาคส่งออกให้ขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย
  - เป้าหมายที่ 4 เพิ่มผลิตภาพการผลิตของประเทศ
  - เป้าหมายที่ 5 รักษาเสถียรภาพของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
  - เป้าหมายที่ 6 เพิ่มการลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ
  - เป้าหมายที่ 7 ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น
  - เป้าหมายที่ 8 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น

## 2. การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าหมายที่ 2 เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ 3 พัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น

เป้าหมายที่ 5 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

เป้าหมายที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพของภาคการเงินเพื่อให้เป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

### แนวทางการพัฒนา

#### (1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม

- การพัฒนาด้านการคลัง
- การพัฒนาภาคการเงิน

#### (2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

- การพัฒนาภาคการเกษตร
- การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม
- การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว
- การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

## 4. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

### วัตถุประสงค์

1. รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและมีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
2. สร้างความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ
3. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และลดมลพิษให้มีคุณภาพดีขึ้น
4. พัฒนาขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการรับมือกับภัยพิบัติ

## เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชายเลน ลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และจัดที่ดินทำกินให้ผู้อยากไร้โดยให้สิทธิร่วม

เป้าหมายที่ 2 สร้างความมั่นคงด้านน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำ ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

เป้าหมายที่ 3 สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญของประเทศ และแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน

เป้าหมายที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีกลไกจัดการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่างๆ หรือในพื้นที่หรือสาขาที่มีความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบสูง

เป้าหมายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง

## แนวทางการพัฒนา

(1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

(3) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

(4) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

(7) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

## 5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน รวมทั้งป้องกันปัญหาภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของชาติ
2. เพื่อสร้างความพร้อมและฉันทก้ำลังของทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านความมั่นคง และมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดจากภัยคุกคามทั้งภัยทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ
3. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศในการสนับสนุนการรักษาความสงบสุขและผลประโยชน์ของชาติ
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารนโยบายด้านความมั่นคงและนโยบายทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความเป็นเอกภาพ

### เป้าหมาย

- เป้าหมายที่ 1 ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ
- เป้าหมายที่ 2 สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาคความมั่นคง
- เป้าหมายที่ 3 ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น
- เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ
- เป้าหมายที่ 5 ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ
- เป้าหมายที่ 6 แผนงานด้านความมั่นคงมีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

### แนวทางการพัฒนา

- (1) การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ
- (2) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

(3) การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

(4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยในเขตทางทะเล

(5) การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงกับแผนงานการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

## **6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย**

### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็ก มีการบริหารจัดการที่ดี และได้มาตรฐานสากล
2. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการและให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และโปร่งใสตรวจสอบได้
3. เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ
4. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการทางกฎหมายให้สามารถอำนวยความสะดวกด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่ประชาชน

### **เป้าหมาย**

เป้าหมายที่ 1 ลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ

เป้าหมายที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 3 เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น

เป้าหมายที่ 4 ลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้ได้กระทำความผิด

### **แนวทางการพัฒนา**

(1) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

(2) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ

(3) เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล

(4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(6) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

## **7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์**

### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้า รวมทั้งมีกลไก กำกับ ดูแล การประกอบกิจการขนส่งที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสให้สามารถสนับสนุนการเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน
2. เพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด ตลอดจนขยายโอกาสทางธุรกิจในภูมิภาคอาเซียน
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ ในราคาที่เหมาะสมเป็นธรรม และส่งเสริมธุรกิจดิจิทัลใหม่ และนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาระบบความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีความมั่นคง และคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลให้แก่ผู้ใช้บริการ
4. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและขยายการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำประปาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ลดอัตราน้ำสูญเสียในระบบประปา และสร้างกลไกการบริหาร จัดการการประกอบกิจการน้ำประปาในภาพรวมของประเทศ
5. เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อลดการนำเข้าจาก ต่างประเทศ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ

### **เป้าหมาย**

- เป้าหมายที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม
- เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง
- เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์
- เป้าหมายที่ 4 การพัฒนาด้านพลังงาน
- เป้าหมายที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล
- เป้าหมายที่ 6 การพัฒนาด้านสาธารณูปการ (น้ำประปา)

### **แนวทางการพัฒนา**

- (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง
- (2) การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง
- (3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์
- (4) การพัฒนาด้านพลังงาน
- (5) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

(6) การพัฒนาระบบน้ำประปา

**8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม**

**วัตถุประสงค์**

1. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า ให้สนับสนุนการสร้างมูลค่าของสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย
2. เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงและนำเทคโนโลยีไปใช้ให้กับเกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
3. เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และเพิ่มคุณภาพสิ่งแวดล้อม
4. เพื่อบูรณาการระบบบริหารจัดการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้สามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

**เป้าหมาย**

- เป้าหมายที่ 1 เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ
- เป้าหมายที่ 2 เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

**แนวทางการพัฒนา**

- (1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม
- (2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี
- (3) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

**9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ**

**วัตถุประสงค์**

1. เพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น
2. เพื่อพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม
3. เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
4. เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

**เป้าหมาย**

- เป้าหมายที่ 1 ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น

เป้าหมายที่ 2 เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม

เป้าหมายที่ 3 พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 4 เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

#### **แนวทางการพัฒนา**

- (1) การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง
- (2) การพัฒนาเมือง
- (3) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

### **10. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา**

#### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของทำเลที่ตั้งของประเทศไทยที่เป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญของแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย
2. เพื่อขยายโอกาสด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และยกระดับให้ประเทศเป็นฐานการผลิตและการลงทุนที่มีศักยภาพและโดดเด่น
3. เพื่อเพิ่มบทบาทของไทยในเวทีโลกด้วยการส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในกรอบความร่วมมือต่างๆ รวมทั้งการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

#### **เป้าหมาย**

เป้าหมายที่ 1 เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ

เป้าหมายที่ 2 ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 3 ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาคอาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้

เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับ

#### **แนวทางการพัฒนา**

- (1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย

(2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC. และ JDS. และภูมิภาคอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

(3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค

(4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Outward investment) ของผู้ประกอบการไทย

(5) เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน

(6) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ

(7) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์

(8) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคง

(9) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ

(10) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

### 3. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

#### 3.1 แผนพัฒนาภาค

**แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2560 – 2565 (ฉบับทบทวน)**

#### **แนวคิดและทิศทางการพัฒนา**

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัย และภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาดังนี้ในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อม ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศได้ในระยะยาว

## **เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”**

### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค
2. เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้
3. เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ
4. เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
5. เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

### **เป้าหมาย**

1. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น
2. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

### **ยุทธศาสตร์การพัฒนา**

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

#### **แนวทางการพัฒนา**

- 1) พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนอง ฝายและพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่เกษตร
- 2) พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ชี มูล โดยศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่ เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แม่น้ำในภาคและระหว่างภาค
- 3) พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น
- 4) บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัย และภัยแล้ง

## 2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

### แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อย โดยสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อย มีที่ดินทำกินของตนเอง ส่งเสริมการมีอาชีพ สนับสนุนปัจจัยการผลิตและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพยกระดับฝีมือและอบรมให้ความรู้ เพื่อให้มีรายได้เสริมและเกิดความมั่นคงทางรายได้ ตามแนวทางกาฬสินธุ์โมเดล และหนองบัวลำภูโมเดล

2) พัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยเพิ่มสวัสดิการทางด้านสังคมให้กับกลุ่มผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ และสนับสนุนการออมเพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้ในบั้นปลายชีวิต ยกย่องสถานพยาบาลชุมชนในพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน และใช้ประโยชน์จากระบบสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงโรงพยาบาลขนาดใหญ่ให้สามารถดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ

3) พัฒนาความรู้ ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมระหว่างพื้นที่ เพื่อพัฒนาทักษะให้สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและส่งเสริมให้มีระบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมบูรณาการร่วมกันระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน” ในการหล่อหลอม ปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมให้คนไทยดำเนินชีวิตที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

4) พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคเฉพาะถิ่น แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ ในพื้นที่เสี่ยงอาทิ จังหวัดขอนแก่น สกลนคร ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม อุตรดิตถ์ นครพนม และยโสธร โดยส่งเสริมการเรียนรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับให้แก่ประชาชน ทั้งในชุมชนและเยาวชนในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคอาหารปรุงสุกจาก ปลา น้ำจืดมีเกล็ด กำจัดสิ่งปฏิกูลจากชุมชนบริเวณรอบแหล่งน้ำอย่างถูกหลักสุขาภิบาล สร้างเครือข่ายโรงพยาบาลในการคัดกรอง เฝ้าระวัง วินิจฉัยและรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี พร้อมทั้งพัฒนาระบบคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามการทำงาน

5) พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก โดยส่งเสริมการบริโภคไอโอดีนและให้ความรู้แก่ พ่อแม่ หรือผู้ดูแลเด็กในด้านโภชนาการที่เหมาะสม ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ และวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้น

การพัฒนาเด็กในช่วง 0-3 ปีแรก และยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนและพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กก่อนวัยเรียน ให้มีการพัฒนาความพร้อมทั้งทักษะสมอง ร่างกาย และสังคม

6) อำนวยความสะดวก ลดความเหลื่อมล้ำ โดยยกระดับการให้ความช่วยเหลือ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสด้านกฎหมายและคดีความ บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายภาคประชาชนในการแก้ไขข้อพิพาทในชุมชนโดยสันติวิธี และสร้างการรับรู้กฎหมายเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ

### **3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับ การแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

#### **แนวทางการพัฒนา**

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

2) พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง ในพื้นที่จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และศรีสะเกษ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่น ๆ โดยปรับกระบวนการผลิต ให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้นวัตกรรม การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกันเองของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตและชุมชน รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสม และเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการตลาด โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ การตรวจรับรองมาตรฐาน

สินค้าเกษตร การประชาสัมพันธ์และการจัดตั้งตลาดกลาง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูปผลิตสินค้า ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อำนาจเจริญ และอุบลราชธานีให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ และส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนม ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้า และปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

4) ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) ให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญของภาค โดยมุ่งลงทุนสร้างเศรษฐกิจบนฐานของการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูง ในลักษณะสหวิทยาการ ที่ใช้ทรัพยากรฐานชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร ของเสียและน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์ และชุมชน พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและนวัตกรรมในมิติใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปภาคเกษตร อาหาร สาธารณสุขและการแพทย์ พลังงาน อุตสาหกรรมเคมี และภาคสังคม โดยพัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนครเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุดรธานี โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้มาตรฐาน GMP พัฒนาระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่และธุรกิจแนวใหม่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และตอนล่าง 2 ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากวัตถุดิบและของเหลือทิ้งทางการเกษตร/อุตสาหกรรม และฐานความหลากหลายทางชีวภาพไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ชีวเภสัชภัณฑ์ อาหาร อาหารสัตว์ในอนาคต โปรตีนทางเลือก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ พลาสติกชีวภาพ (bio-plastic) สารสกัดจากพืชมูลค่าสูง เอนไซม์หรืออาหารเสริมสุขภาพจากจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานระดับชุมชน จากการนำวัตถุดิบในชุมชน ของเหลือทิ้งทางการเกษตร ขยะครัวเรือน มาผลิตเป็นพลังงานเพื่อใช้ภายในครัวเรือนหรือชุมชน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน

5) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs ธุรกิจ Startup และวิสาหกิจชุมชน ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ในพื้นที่เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร เพื่อการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยเน้นอุตสาหกรรมสีเขียวและการใช้วัตถุดิบในพื้นที่พัฒนาผู้ประกอบการ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ด้านกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม การพัฒนาช่องทางการตลาดในต้นทุนที่ต่ำโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น E-Commerce,

6) ยกย่องมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ และสกลนคร เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัยสร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกย่องผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ ให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

7) พัฒนาเมืองศูนย์กลางจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่ โดยจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ที่มีคุณภาพและให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและกิจกรรมเศรษฐกิจในเมือง จัดระบบบริการสังคมที่ได้มาตรฐาน ที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้ต่ำ ให้ความสำคัญต่อการผังเมือง การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ความสะอาด และดูแลความปลอดภัยของประชาชน และรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ มุ่งเน้น การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และสนับสนุนพลังงานสะอาด

8) อนุรักษ์และส่งเสริมการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ต้นน้ำและป่าธรรมชาติที่สำคัญ ในพื้นที่จังหวัดเลย อุดรธานี สกลนคร ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ โดยกำหนดและทำเครื่องหมายแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่านอกเขตอนุรักษ์ให้ชัดเจน ส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ปลูกป่า และป้องกันการบุกรุก เพื่อรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินรวมถึงการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ

9) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาภาค โดยใช้ประโยชน์จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านการวิจัยพัฒนา ที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ สร้างความเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา และภาคเอกชนเพื่อพัฒนาเครือข่ายของอุตสาหกรรมในลักษณะ คลัสเตอร์ สนับสนุนสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชั้นประยุกต์ และทดลองเพิ่มขึ้น ทั้งการจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การทำวิจัยตลาด การทดสอบผลิตภัณฑ์ และโรงงานนำร่อง เพื่อให้สามารถแปลงงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

#### **4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ**

##### **แนวทางการพัฒนา**

1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำปีในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่าง ๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และ

เมืองเก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่าง ๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

2) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการจัดการแพคเกจท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ดึงดูดเด่นหรืออัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักราคาใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งชาวไทยและต่างประเทศ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความจดจำและสร้างความโดดเด่น ลอกเลียนได้ยาก พัฒนาศูนย์และผู้ประกอบการท่องเที่ยวให้เป็นมืออาชีพ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ขนถ่ายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

3) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อน ชมทัศนียภาพ และวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events) เป็นต้น พัฒนาถนนเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้ เน้นพัฒนาผู้ประกอบการด้านการจัดการและทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

4) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกสนานรมย์เสมอ (play and learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศเพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาคตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปลุกฝังให้เด็กเข้าพิพิธภัณฑ์ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษาของโรงเรียนและนันทนาการของครอบครัว พัฒนาสินค้า/บริการ/ของที่ระลึก ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง

5) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจากการกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่าง ๆ การผลิตอุปกรณ์/ชุดกีฬา/ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริมและเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพ ทุกระดับ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

6) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติในจังหวัดชัยภูมิ เลย นครราชสีมา อุบลราชธานี โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศเพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน สนับสนุนให้คนไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

7) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยง ในลักษณะเครือข่ายเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรม การท่องเที่ยว ระหว่างภาคเอกชน กับชุมชนและท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมภาคีเครือข่ายด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้พัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

**5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ ของภาค**

#### **แนวทางการพัฒนา**

1) เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลัก ภาคกลาง และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ให้แล้วเสร็จตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อาทิ แผนการพัฒนารถไฟความเร็วสูง ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย การพัฒนาโครงข่ายรถไฟทางคู่ ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงจระ-อุบลราชธานี และโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษ ช่วงระยองเศรษฐกิจ EWEC ด้านตะวันออก

2) เร่งพัฒนาโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งภายในภาคให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ อาทิ การพัฒนารถไฟสายใหม่ (บ้านไผ่-นครพนม) โครงการพัฒนาท่าอากาศยาน ให้สามารถรองรับปริมาณความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าทางอากาศที่เพิ่มขึ้น (อุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา ขอนแก่น เลย และสกลนคร) และขยายถนน 4 ช่องจราจรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง

3) พัฒนาเมืองขอนแก่นให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การบริการ สุขภาพและศูนย์กลางการศึกษา โดยจัดทำแผนแม่บทพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญ เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เขตนวัตกรรม พื้นที่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และพื้นที่เปิดโล่ง เป็นต้น พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงกับระบบโครงสร้างพื้นฐานหลักที่เชื่อมโยงระหว่างภาค เร่งรัดพัฒนาระบบขนส่งรางเบาเมืองขอนแก่น พร้อมทั้งส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะในเมืองให้เชื่อมโยงระหว่างเมืองและระบบขนส่งอื่น

4) พัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองที่มีศักยภาพที่สำคัญ อาทิ เมืองขอนแก่น เมืองนครราชสีมา และเมืองอุบลราชธานี โดยพัฒนาพื้นที่ในรูปแบบเมืองกระชับ ให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสานทั้งการทำงาน การอยู่อาศัย และการนันทนาการล้อมรอบสถานีขนส่ง และพัฒนาพื้นที่บริเวณเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน อาทิ นครพนม หนองคาย มุกดาหาร ให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นศูนย์กลางความเจริญในการกระจายความเจริญไปยังพื้นที่โดยรอบ

5) พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม โดยพัฒนาและยกระดับความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยานและระบบราง ที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล พัฒนากำลังแรงงานและนวัตกรรมเพื่อเตรียมพร้อมรองรับ การพัฒนาอุตสาหกรรมการบินในจังหวัดนครพนม อุตสาหกรรมระบบรางในจังหวัดขอนแก่น และพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าในจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา และอุดรธานี

## **6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศ เพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ**

### **แนวทางการพัฒนา**

1) พัฒนาด่านชายแดน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณด่านศุลกากรให้เพียงพอ สนับสนุนการจัดการด่านพรมแดนแบบเบ็ดเสร็จ CIQ (Customs/Immigration/Quarantine) ให้ได้มาตรฐานสากล เร่งเชื่อมต่อระบบสารสนเทศภายในและระหว่างหน่วยงานเพื่อให้บริการ ณ จุดเดียว (National Single Window) เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนที่มีศักยภาพ

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงชายแดน โดยเร่งก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 5 (บึงกาฬ-ปากซัน) พัฒนาเส้นทางใหม่เชื่อมโยงบึงกาฬ-อุดรธานี และรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมระหว่างไทย ลาว เวียดนาม และจีน ให้มีความสะดวก ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง

3) พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มุกดาหาร นครพนม และหนองคาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการลงทุนและสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน พร้อมทั้งเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และบริการ CIQ ที่ได้มาตรฐานสากล

### 3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

**แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 – 2565 ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2564**

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561 -2565) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ระหว่างวันที่ 11 - 13 กันยายน 2562 โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม แผนแม่บทจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ สามารถขับเคลื่อนไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน และสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561 – 2565) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2564 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในคราวประชุม ครั้งที่ 10/2562 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2562 โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

#### **ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)**

- 1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- 2) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขื่อนนิวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง

4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

### เป้าหมายการพัฒนา

“ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และสังคม  
เป็นสุข”

### Unique Position

กำหนดโดยกระทรวงมหาดไทย และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

“นวัตกรรมภาคอีสานด้านการเกษตร การท่องเที่ยว การค้า และการสร้างพลังงานทดแทน” หรือ  
“Innovation for FASTTT”

### FASTTT มาจากคำว่า

F = FUN ความสนุก เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ผจญภัย ที่ทำให้ลัดวัยหรือ  
กระชุ่มกระชวย การกีฬา

A = Agriculture การเกษตร เน้นที่เป็นเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่ ข้าวหอม  
มะลิ มันสำปะหลัง โคเนื้อ/โควากิว

S = SILK ผลิตภัณฑ์ใหม่ ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ มีวัฒนธรรมสิ่งทอ ผ้าไหมอันเป็นอัต  
ลักษณ์เฉพาะแต่ละจังหวัด จังหวัดนครราชสีมา “ไหมหางกระรอก” เป็นผ้าไหมโคราชที่มีชื่อเสียง เป็น  
เอกลักษณ์โดดเด่น “ไหมหมี่คั่นขอนารี” ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นลวดลายที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงมี  
พระราชดำริให้อนุรักษ์ไว้ มีความประณีต สวยงาม จังหวัดบุรีรัมย์ ลายไหมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคือ “ซิ่นตีน  
แดง”และลายที่ได้รับการพัฒนาใหม่คือ “ไหมหางกระรอกหมี่ภูมิรัมย์” หรือ “LAVA SILK” มีลวดลาย  
เฉพาะตัว และ “ผ้าไหมมัดหมี่ลายโฮล” จังหวัดสุรินทร์ อยู่ที่เส้นไหมน้อยซึ่งเป็นส่วนในสุดของรังไหม มี  
ลวดลายสีสันเป็นแบบฉบับทางสุรินทร์ และบ้านท่าสว่างมีโรงงานทอผ้าไหม ที่ทอผ้าให้ผู้นำ APAC ที่  
เดินทางมาร่วมประชุมที่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2546

T = Tourism การท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดมีการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งด้านวัฒนธรรม  
ขอมโบราณ วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

T = Trade การค้า ภาคค้าปลีกค้าส่งสร้างรายได้ 67,654 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14  
ของผลิตภัณฑ์มวลรวม อยู่ในลำดับที่ 3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม นอกจากนี้ยังมีด่านค้าชายแดน ทั้งจุดผ่อน  
ปรนการค้าชายแดนช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์ และจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์

T = Transform หรือการสร้างขยะให้มีคุณค่าเป็นพลังงานทดแทน เกิดจากปริมาณขยะ  
มูลฝอยที่มีจำนวนมากและการนำกลับไปใช้น้อย โดยนวัตกรรมการสร้างเชื้อเพลิงจากขยะมูลฝอย (Refuse  
Derived Fuel: RDF)

### เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2560 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 23 รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 18 และภาคการค้าร้อยละ 14 มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ 68.15 ของพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 16.85 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีศักยภาพทางการเกษตรที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ ไก่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำ เพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจน ร้อยละ 12.9 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี 250,632 บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี 200,217.08 บาท มีความไม่เสมอภาคด้าน รายได้ (Gini coefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ

โดยมีแนวคิดการพัฒนา ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก
2. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่
3. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร
4. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมโยงสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว
5. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์

จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลได้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างการตลาดให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับทางมายังกลุ่มจังหวัด

6. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

### **พันธกิจ (Mission)**

- 1) ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิ
- 2) ส่งเสริมและพัฒนากาการผลิตมันสำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทน
- 3) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และแพะ และแปรรูปเชิงคุณภาพ
- 4) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- 6) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- 7) ส่งเสริมและพัฒนากาการค้าการลงทุน และค้าขายแดน
- 8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคม

### **ประเด็นการพัฒนา**

- 1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

### **วัตถุประสงค์**

เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านเกษตรปลอดภัย และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

### **แนวทางการพัฒนา**

- 1.1 พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
- 1.2 ส่งเสริมและพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค
- 1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
- 1.4 ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
- 1.5 ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.6 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและพลังงานทดแทน
- 1.7 ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 1.8 สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย
- 1.9 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร

1.10 ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง

## **2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่**

### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความสะดวก และปลอดภัย
2. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น

### **แนวทางการพัฒนา**

- 2.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 2.2 พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว
- 2.3 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- 2.4 สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว
- 2.5 พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
- 2.6 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
- 2.7 ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามรอยช้าง
- 2.8 ส่งเสริมพัฒนา การค้า การลงทุน การค้าชายแดน
- 2.9 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน
- 2.10 ส่งเสริมวัฒนธรรมการท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ และการตลาด
- 2.11 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตใหม่ให้มีคุณภาพ
- 2.12 ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่
- 2.13 พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

## **3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต**

### **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาดีขึ้น
2. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้ แข็งแรง มีความสุข

### **แนวทางการพัฒนา**

- 3.1 พัฒนา สนับสนุน กิจกรรมการลงทุนพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
- 3.2 ส่งเสริมอาชีพ ทักษะชีวิต และส่งเสริมสร้างศักยภาพการพึ่งพาตนเอง
- 3.3 ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นตัวเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ
- 3.5 ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง

### 3.3 แผนพัฒนาจังหวัด

#### แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561-2565) (ฉบับทบทวน)

แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนที่มีการกำหนดอนาคตและทิศทางของตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ ได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนารายภาค และแผนอื่นๆ รวมทั้งศักยภาพและความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่ และมองการพัฒนาจังหวัดแบบองค์รวมที่มีความครอบคลุมทุกมิติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

การทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 5 ปี พ.ศ. 2561-2565 ปรับปรุงข้อมูลในหลายส่วนเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และมีการปรับปรุงเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา โดยกำหนดค่าเป้าหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงเพิ่มเติมกลยุทธ์ตามแนวทางตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) กำหนด และเพื่อให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายรัฐบาล

แผนพัฒนาจังหวัดจะใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาของทุกส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และการดำเนินกิจการของส่วนราชการ/หน่วยงานอื่นของรัฐที่จะกระทำในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ที่ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 5 ปี พ.ศ. 2561-2565 ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2550 มาตรา 52 (3) และมาตรา 53/1 เพื่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้มุ่ง สู่ทิศทางเดียวกัน

#### ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดชัยภูมิ

##### 1. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

“เมืองแห่งความสุข”

##### 2. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม
2. ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน
3. ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

### 3. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากตามหลักศาสตร์พระราชาสู่การแข่งขันอย่างยั่งยืน

#### 1) วัตถุประสงค์

ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

#### 2) เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว
3. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนคนจน
5. จำนวนพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่
6. จำนวนพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้น
7. จำนวนพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานเพิ่มขึ้น
8. ปริมาณการกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น
9. ร้อยละของจำนวนเส้นทางคมนาคมได้รับการพัฒนา

#### 3) แนวทางการพัฒนา

##### 3.1 ด้านการเกษตร

- 1.โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร
  - 1.1 การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอาหารปลอดภัย
  - 1.2 การขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
  - 1.3 การส่งเสริมอาชีพการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 1.4 การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์
  - 1.5 การพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงสัตว์ปีก
  - 1.6 การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมง
  - 1.7 การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าหม่อนไหม
  - 1.8 การพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 1.9 การพัฒนาศักยภาพแรงงานนอกระบบ
  - 1.10 การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. โครงการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

2.1 การเพิ่มศักยภาพการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์

2.2 พัฒนาขีดความสามารถสินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนาเป็นสินค้า

OTOP ด้านการตลาด

3. โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร

3.1 ส่งเสริมการเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

**3.2 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

1. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ

1.1 การพัฒนาการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชน

2. โครงการรับมือภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 สร้างเครือข่ายเยาวชนเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน

**3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ**

1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ

1.1 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน

1.2 การพัฒนาระบบกระจายน้ำด้วยโซล่าเซลล์

1.3 การพัฒนาระบบการขนส่งและสาธารณูปโภค

**ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาสังคมสู่การเป็นเมืองที่น่าอยู่อาศัยและเมืองแห่งการพักผ่อน**

**1) วัตถุประสงค์**

ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน

**2) เป้าหมายและตัวชี้วัด**

1. ร้อยละของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่ลดน้อยลง

2. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติด

3. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดอง

4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว

5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว

### 3) แนวทางการพัฒนา

#### 3.1 ด้านความมั่นคง

1. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
  - 1.1 การขับเคลื่อนและสนับสนุน To Be Number One
  - 1.2 บูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
2. โครงการสร้างและพัฒนากลไกเครือข่ายการข่าวเพื่อความมั่นคงปลอดภัยใน

หมู่บ้าน/ชุมชน

- 2.1 สร้างและพัฒนากลไกเครือข่ายการข่าวเพื่อความมั่นคงปลอดภัยใน

หมู่บ้าน/ชุมชน

3. โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในหมู่บ้าน/ชุมชน
  - 3.1 เสริมสร้างความสามัคคีปรองดองเพื่อความมั่นคงของสถาบันและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  - 3.2 สร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนงาน

นโยบายภาครัฐสู่หมู่บ้าน/ชุมชน

#### 3.2 ด้านการท่องเที่ยว

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
  - 1.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัดชัยภูมิ
  - 1.2 มหกรรมเส้นทางชัยวัฒน์ โบราณสถานปรากฏคู่แผ่นดินถิ่นชัยภูมิ
2. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ
  - 2.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ
  - 2.2 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมการสร้างศักยภาพคน สู่การพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน

#### 1) วัตถุประสงค์

ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

#### 2) เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละการพัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเพิ่มขึ้น
2. ร้อยละของจำนวนปัญหาทางสังคมของประชาชนลดลง
3. ร้อยละของการเกิดอุบัติเหตุทางถนนลดลง

### 3) แนวทางการพัฒนา

1. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนในครอบครัวแห่งกลาง
  - 1.1 พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ
  - 1.2 พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีปัญญาคุณธรรม พึ่งพาตนเองได้
  - 1.3 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 1.4 เพิ่มทักษะอาชีพนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. โครงการป้องกันและลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนน
  - 2.1 ปรับปรุงความปลอดภัยทางถนนเพื่อส่งเสริมเส้นทางการท่องเที่ยว
  - 2.2 เสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยด้วยวินัยจราจร
3. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน
  - 3.1 คนชัยภูมิลดอ้วน ลดพุง ลดโรค
4. โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมของประชาชน
  - 4.1 พัฒนาเครือข่ายระบบอาหารปลอดภัยสู่มาตรฐาน บูรณาการการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชน
  - 4.2 อบรมเชิงปฏิบัติการด้านศาสนพิธีตามรูปแบบของรัชกาลปัจจุบัน และศิลปะการเป็นพิธีกรของหน่วยงานราชการในจังหวัดชัยภูมิ
  - 4.3 ผู้สูงอายุสุขใจ ไหว้พระ 9 วัด
  - 4.4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน / ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินจังหวัดชัยภูมิ

### 4. ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัด

#### แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2561-2565)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม และการกีฬา
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

## 5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2566-2570

### วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม แหล่งผลิตอาหารพลังงานทดแทนสำคัญ และเป็นสังคมที่มีคุณภาพ”

### พันธกิจ

1. ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
3. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถภาคการเกษตรและปศุสัตว์
4. พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
5. ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและรองรับการเจริญเติบโตของจังหวัด
7. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

### เป้าประสงค์หลัก

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนของจังหวัดชัยภูมิได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า
3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง
4. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น
5. การท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้น
6. เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
8. มีระบบโลจิสติกส์ที่รองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและเชื่อมโยงประเทศสู่

ประชาคมอาเซียน

9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู
10. มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

## **ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ**

### **เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และพัฒนาการกีฬาไปสู่ระดับอาชีพ
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า

### **มาตรการ และแนวทาง**

#### **มาตรการที่ 1.1 สร้างเสริมความเป็นเลิศทางการศึกษาที่เทียบเคียงระดับประเทศ**

##### **แนวทาง**

- 1.1.1 ส่งเสริมให้สถานศึกษามีขีดความสามารถสูงในทุกด้าน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความโดดเด่นและเป็นเลิศเข้าร่วมดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์
- 1.1.2 ส่งเสริมการศึกษาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบความเป็นเลิศให้กับสถานศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ
- 1.1.3 สนับสนุนการแข่งขันทางวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ
- 1.1.4 จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนและนักศึกษาที่มีความสามารถสูงได้มีโอกาสศึกษาต่อ และกลับมาร่วมพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ
- 1.1.5 สนับสนุนสถานศึกษาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ในเชิงนวัตกรรมทุกสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของชนบท พร้อมตั้งกองทุนการศึกษาเด็กและเยาวชน

#### **มาตรการที่ 1.2 สร้างแรงจูงใจให้ครูดี ครูเก่ง มาร่วมจัดการเรียนการสอนที่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้นและส่งเสริมขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน**

##### **แนวทาง**

- 1.2.1 สนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีความโดดเด่นให้มาปฏิบัติงานด้านการศึกษาที่จังหวัดชัยภูมิ
- 1.2.2 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้สามารถพัฒนาตนเองด้านการศึกษา
- 1.2.3 สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เปิดโลกทัศน์อาเซียนเพื่อนำมาถ่ายทอดให้แก่เยาวชนจังหวัดชัยภูมิ

### **มาตรการที่ 1.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ในการเชื่อมโยงการจัดการ ด้านการศึกษา คุณภาพชีวิต และทุก ๆ ด้านของประชาชนในจังหวัด**

#### **แนวทาง**

1.3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศให้สามารถรองรับการจัดการ  
การเรียนรู้ในทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเชื่อมโยงครูที่มีศักยภาพในการสอนสู่ผู้เรียนและ  
ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบผ่านโครงการ Asean School On-line โดยจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การ  
เปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อก้าวสู่อาเซียนและมีโอกาสเข้าถึงทุกช่วงชั้นเรียน

1.3.2 ส่งเสริมการนำอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบ WIFI มาใช้สนับสนุนการ  
ปฏิบัติงานในหน่วยงานและสถานศึกษา

1.3.3 จัดหาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการใช้  
เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีขีดความสามารถแตกต่างกัน

1.3.4 พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียน  
การสอน

1.3.5 สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมทั้งด้านเครื่องมือ  
และบุคลากรรองรับการผลิตสื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในระบบห้องเรียนและการเรียนรู้ตาม  
อัธยาศัยของจังหวัดชัยภูมิ

1.3.6 พัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการนำระบบเทคโนโลยีและ  
สารสนเทศมาประยุกต์ใช้

1.3.7 ส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมและเทคโนโลยีจากเมืองต้นแบบ มาประยุกต์ใช้ใน  
จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจะยกระดับ เพิ่มประสิทธิภาพ เปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการหน่วยงาน โดยเฉพาะด้าน  
การศึกษา คุณภาพชีวิต และในทุก ๆ ด้าน ของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ

### **มาตรการที่ 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**

#### **แนวทาง**

1.4.1 ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนโดยให้เน้นผู้เรียนเป็น  
สำคัญ

1.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษานำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสร้างองค์  
ความรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.4.3 สร้างเวทีวิชาการเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถและการแข่งขันให้กับนักเรียนและ  
เยาวชนในพื้นที่ทุกระดับ

1.4.4 ส่งเสริมให้นักเรียนผลิตและสร้างผลงานจากการเรียน พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการ การเรียนการสอนในชั้นเรียนกับปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนผลิตและสร้างผลงานจากการเรียน

1.4.5 จัดให้มีพื้นที่ภายในสถานศึกษาที่เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศ และการเรียนรู้ วัฒนธรรม

1.4.6 พัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

### **มาตรการที่ 1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านในการ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น**

#### **แนวทาง**

1.5.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการยกระดับศิลปวัฒนธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของ “วิถีชุมชนชาวชัยภูมิ” โดยบูรณาการกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.5.2 การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการนำศิลปวัฒนธรรมของชาวชัยภูมิมาบูรณาการ

1.5.3 ส่งเสริมผู้นำชุมชนในการเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ใน วาระและโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

1.5.4 สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ทันสมัยและสอดคล้องกับ วิธีการเรียนรู้ของประชาชน

### **มาตรการที่ 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของเยาวชนและแรงงานฝีมือในท้องถิ่น**

#### **แนวทาง**

1.6.1 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด ชัยภูมิให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.6.2 พัฒนาแรงงานฝีมือให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการแข่งขันใน ตลาดแรงงานในระดับประเทศและต่างประเทศ

1.6.3 พัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อผลิตช่างฝีมือแรงงานมือ โดยใช้นวัตกรรมที่เข้าถึงระบบ เครื่องจักรกลสมัยใหม่

### **มาตรการที่ 1.7 ส่งเสริมกิจกรรมที่ทำนุบำรุงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข**

#### **แนวทาง**

1.7.1 เสริมสร้างความสามัคคีปรองดองเพื่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.7.2 ส่งเสริมและจัดกิจกรรมที่ทำนุบำรุงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

## **ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน**

### **เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. ปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคพื้นฐานทั่วไปของประชาชนในจังหวัดลดลง
2. รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น
3. ปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมลดลง

### **มาตรการ และแนวทาง**

#### **มาตรการที่ 2.1 ส่งเสริมการแก้ปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ**

##### **แนวทาง**

2.1.1 สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลรักษาสุขภาพของคนในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.2 พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงสร้างกองทุนส่งเสริมสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ชุมชน ของ อสม. ครอบคลุมทุกพื้นที่

2.1.3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุขแก่ชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

2.1.4 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.5 ส่งเสริมสุขภาพและยกระดับการให้บริการด้านสาธารณสุข ตลอดจนสร้างกลไกเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพในระดับจังหวัด

#### **มาตรการที่ 2.2 ยกย่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์**

##### **แนวทาง**

2.2.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพทางการตลาดโดยใช้แนวคิด “การตลาดนำการผลิต”

2.2.2 สร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชัยภูมิ เช่น ข้าวหอมดง ผ้าจากใยสับปะรด บรรจุภัณฑ์หมาก ผ้าไหม สับปะรด มะม่วง มะขามหวาน หม่า เป็นต้น ให้เป็นผลิตภัณฑ์ของฝากที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ

2.2.3 สนับสนุนชุมชนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและมีมูลค่าเพิ่ม โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนหรือต่อยอดจากผลิตภัณฑ์ชุมชนเดิมให้ดีขึ้น ทั้งนี้ เน้นการสร้างความแตกต่างความแปลกใหม่ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ

2.2.4 สนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างเอกลักษณ์ในการผลิตสินค้าของชุมชนและท้องถิ่น เพิ่มการประชาสัมพันธ์สินค้าให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2.2.5 สนับสนุนให้ชุมชน วิสาหกิจชุมชนใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับการนำองค์ความรู้สมัยใหม่มาใช้อย่างระมัดระวังมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.2.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเน้นการลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าด้านการเกษตรของจังหวัดโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.2.7 สร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในเชิงการสร้างสรรค

2.2.8 พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ทุกระดับตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการแปรรูป และผู้จำหน่าย

2.2.9 ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแหล่งใหม่ ๆ โดยเน้นการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของจังหวัด

2.2.10 เสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน (SMEs) ให้มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศ

2.2.11 เชื่อมโยงกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อเป็นแหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพของชุมชน

**มาตรการที่ 2.3 สร้างชุมชนเข้มแข็ง มีเอกภาพ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่**

#### **แนวทาง**

2.3.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัวของประชาชนในชุมชน

2.3.3 ปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยในชุมชนให้มีคุณภาพ

2.3.4 สร้างความตระหนักในความสัมพันธ์กับผู้สูงอายุในครอบครัวเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์อันเป็นรากฐานของความอบอุ่นของครอบครัว

2.3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและผู้นำชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.3.6 ส่งเสริมการสร้างสื่อที่เน้นการสร้างสรรค์สังคมและท้องถิ่นในการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในท้องถิ่น

2.3.7 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้เข้มแข็ง

2.3.8 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการดูแลเด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด และการมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดในท้องถิ่น

2.3.9 จัดทำสื่อและจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

2.3.10 จัดกิจกรรมหรือจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

2.3.11 จัดกิจกรรมในการบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด รักษาฟื้นฟู ผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด

2.3.12 จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาของจังหวัดให้เพียงพอ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อการออกกำลังกายของคนในชุมชนและท้องถิ่น เพิ่มกีฬาที่สามารถทำรวมกันได้ เช่น การจัดกิจกรรมแข่งขัน E-Sport ในกลุ่มของเยาวชนที่มีความสนใจและบุคคลทั่วไป

2.3.13 พัฒนาและจัดให้มีผู้ฝึกสอนและอาสาสมัครการกีฬาที่มีความรู้ประจำศูนย์และสนามกีฬาอย่างเหมาะสม

## **มาตรการที่ 2.4 ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมสิทธิสตรีให้มีความเสมอภาค**

### **แนวทาง**

2.4.1 จัดตั้งกองทุนเพื่อดูแลเด็ก เยาวชน คนชรา และคนพิการที่ถูกทอดทิ้ง ขัดสนโอกาสที่จะเข้าถึงทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ให้ได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา และการไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากขบวนการค้ายาเสพติด และความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2.4.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกองทุนในการส่งเสริมอาชีพและส่งเสริมสิทธิสตรี สนับสนุนการสร้างงานและนวัตกรรมใหม่ ๆ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ภาคประชาสังคมได้คิดค้น

## **ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตรและปศุสัตว์**

### **เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. สินค้าการเกษตรหลักมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
2. สินค้าการเกษตรที่เป็นความหวังในอนาคตมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
3. รายได้ภาคเกษตรต่อครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น
4. เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร/ปศุสัตว์

5. สิ้นค้าแปรรูปทางการเกษตร/ปศุสัตว์ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
6. ส่งเสริมสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพปลอดภัย

#### **มาตรการ และแนวทาง**

**มาตรการที่ 3.1 ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในพืชหลัก ได้แก่ ข้าว อ้อย และ มันสำปะหลัง มะพร้าว หมากรุก มะม่วง**

##### **แนวทาง**

3.1.1 ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตต่อไร่ของพืชหลักของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง มะพร้าว หมากรุก และมะม่วง

3.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต

3.1.3 เร่งรัดการปรับความเชื่อและทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับวิธีการเกษตรดั้งเดิม เพื่อให้เกิดการยอมรับในวิธีการทางการเกษตรแบบใหม่ที่ได้ผลมากขึ้น

3.1.4 สรรหาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐในกลุ่มเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**มาตรการที่ 3.2 ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจที่เป็นความหวังในอนาคต ได้แก่ พริก ยางพารา โค เนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช**

##### **แนวทาง**

3.2.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ โคเนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช ในชุมชนและพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์

3.2.2 ประสานให้เกิดความเชื่อมโยงกับโรงชำแหละโคเนื้อโคราชวากิว ที่มีอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

3.2.3 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การแนะนำเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 กำหนดพื้นที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราให้เหมาะสมและเอื้อต่อการบริหารจัดการเพื่อการเพิ่มมูลค่า

3.2.5 ส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชมาส่งเสริมการผลิตลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้กับพืชอนาคตของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ พริก และยางพารา

### มาตรการที่ 3.3 สร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย

#### แนวทาง

3.3.1 สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (อาหารปลอดภัย) ที่ตรงกับความต้องการของตลาด โดยเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาในรูปแบบโครงการ Northeastern Food Valley ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.3.2 สร้างช่องทางการตลาดที่เชื่อมโยงไปสู่ผู้ประกอบการด้านการส่งออกอาหารปลอดภัย

3.3.3 ส่งเสริมการตรวจสอบคุณภาพอาหารปลอดภัยให้ได้ในระดับมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

3.3.4 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ตลาดเกิดการยอมรับในคุณภาพอาหารปลอดภัยของจังหวัดชัยภูมิ

3.3.5 สร้างตลาดกลางพืชผลทางการเกษตร ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

### ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

#### เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น
3. ยกระดับการบริการเพื่อรองรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

#### มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 4.1 ส่งเสริมและเร่งรัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิให้เป็นรูปธรรม

#### แนวทาง

4.1.1 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และแข่งขันได้ ในระดับประเทศ และระดับประชาคมอาเซียนมากขึ้น

4.1.2 สร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกแบบก้าวกระโดด เช่น การประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อระดับชาติและนานาชาติ

4.1.3 สร้างเวทีเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นให้บ่อยครั้งโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ใน 9 เทศกาลสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

4.1.4 สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มาเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

**มาตรการที่ 4.2 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีภูมิทัศน์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์**

**แนวทาง**

4.2.1 สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานสำคัญในแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนด้านการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

4.2.2 สร้างกลยุทธ์ในการบริการด้านที่พักอาศัยในพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในทุกพื้นที่

4.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และส่วนราชการในการอนุรักษ์และดูแลสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์

4.2.4 ร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในพื้นที่ในการปรับปรุงเส้นทางและพัฒนาภูมิทัศน์ตลอดเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ให้สวยงามและโดดเด่น เพื่อเพิ่มจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

4.2.5 จัดทำแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ตามเส้นทางเข้าสู่แหล่งน้ำใหญ่ที่กำลังจะพัฒนาขึ้น เพื่อให้เป็นถนนสายท่องเที่ยวที่สวยงาม พร้อมมีจุดแวะพักและจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

4.2.6 เร่งรัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ เช่น พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบึงละหาน บึงชีกรีก ป่าปรังพินปี ฯลฯ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ อาทิ พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำดำบรรพ์และโลกล้านปี อุทยานผักพื้นบ้าน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

4.2.7 บูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและหน่วยงานที่ดูแลป่าไม้ในจังหวัดชัยภูมิในการวางแผนการท่องเที่ยวในวาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.2.8 ปรับปรุงพื้นที่สวนสาธารณะขนาดใหญ่เพื่อให้บริการประชาชนในการออกกำลังกาย สันทนาการ ออกกำลังกาย และสถานที่ท่องเที่ยว

### **มาตรการที่ 4.3 ปรับปรุงและพัฒนาชัยภูมิให้น่าอยู่ เกิดอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และยังคงความเป็นแหล่งภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว**

#### **แนวทาง**

4.3.1 ปรับปรุงและก่อสร้างสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ซึ่งบ่งบอกถึงถิ่นกำเนิด รากฐาน และสื่อความหมายถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น

4.3.2 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรม

4.3.3 จัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะของสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง สินค้าทางวัฒนธรรม และสินค้าอื่น ๆ ที่โดดเด่นของจังหวัด ในรูปแบบที่เป็นถนนคนเดินของจังหวัดชัยภูมิที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ

4.3.4 พัฒนามาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวสู่ระดับสากล มีอาสาสมัครท่องเที่ยวที่ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ บุคลากรทั้งของภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคคลในพื้นที่ มีความรู้ความสามารถ

### **มาตรการที่ 4.4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเคารพและศรัทธาต่อเจ้าพ่อพระยาแล**

#### **แนวทาง**

4.4.1 เสริมสร้างการเชื่อมโยงและสร้างสื่อแสดงถึงเรื่องราวในเอกลักษณ์อันโดดเด่น ของจังหวัดชัยภูมิในแต่ละพื้นที่ และเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์และปรากฏแก่สายตาของประชาชนในประเทศและประชาคมโลก

4.4.2 ส่งเสริมการนำวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นมาพัฒนาและเสริมสร้างความโดดเด่นในเชิงประจักษ์ เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวในเชิงจิตใจ โดยจัดทำเส้นทางประวัติศาสตร์เจ้าพ่อพระยาแล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสกับสถานที่จริงตามประวัติศาสตร์ของเจ้าพ่อพระยาแล

4.4.3 ส่งเสริมให้มีหมู่บ้านวิถีชีวิต “ชัยภูมิโบราณ” ที่คงเอกลักษณ์และบรรยากาศของชาวชัยภูมิ ในอดีตที่นักท่องเที่ยวสามารถชื่นชมและสัมผัสได้

4.4.4 ส่งเสริมความโดดเด่นในเรื่องราวตามรอยวิถีเส้นทางเจ้าพ่อพระยาแล เน้นการนำเสนอในเชิงประจักษ์และสามารถสัมผัสได้ในเชิงจิตใจ

## **มาตรการที่ 4.5 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้เป็นแหล่งปลูกไม้ดอก ไม้ประดับสำคัญของประเทศ**

### **แนวทาง**

4.5.1 ศึกษาศักยภาพด้านการผลิตไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดชัยภูมิที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศในแต่ละพื้นที่

4.5.2 ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาชีพเสริมของจังหวัดชัยภูมิสู่ตลาดไม้ดอกไม้ประดับระดับประเทศ

4.5.3 ส่งเสริมการสร้างตลาดกลางไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อสนับสนุนการนำมาเสริมสร้างภูมิทัศน์ที่สวยงามให้กับจังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ รวมถึงเพื่อส่งออกจำหน่ายทั่วประเทศ

4.5.4 ส่งเสริมการตลาดจังหวัดชัยภูมิให้เป็น “เมืองมนต์เสน่ห์ดอกไม้” ของประเทศ

## **มาตรการที่ 4.6 ส่งเสริมขีดความสามารถของบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

### **แนวทาง**

4.6.1 วิเคราะห์และปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าจ้างหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

4.6.2 การพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการบริการการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งบุคลากรของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

4.6.3 ส่งเสริมความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง และมีขีดความสามารถสูงขึ้น

4.6.4 ส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

4.6.5 จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

## **ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า**

### **เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. ชุมชนพึ่งพาตนเองด้านพลังงานทดแทนของชุมชนได้มากขึ้น
2. ท้องถิ่นมีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายพลังงานทดแทน
3. ชุมชนให้ความตระหนักและร่วมมือกันใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีคุณค่า
4. การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการเกษตร
5. การนำขยะมาแปรสภาพเป็นพลังงาน
6. การนำรถ EV มาใช้
7. การนำเศษวัสดุจากการเกษตรมาแปรสภาพเป็นพลังงาน
8. การส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานเพื่อส่งโรงงานไฟฟ้าชุมชน

### **มาตรการ และแนวทาง**

#### **มาตรการที่ 5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนสร้างพลังงานเพื่อเศรษฐกิจชุมชน**

##### **แนวทาง**

5.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกในท้องถิ่นและชุมชน

5.1.2 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าชุมชน “โรงไฟฟ้าชีวมวล” มาใช้ในชุมชนที่มีความพร้อม เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านพลังงานในเชิงพาณิชย์

5.1.3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ ไปใช้ประโยชน์ในการเกษตร เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าในการสนับสนุนการทำงานของระบบการให้น้ำพืชแบบน้ำหยด เป็นต้น

5.1.4 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนด้านการจัดการพลังงานและร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตบุคลากรด้านพลังงาน มาสนับสนุนการก้าวสู่การเป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

#### **มาตรการที่ 5.2 พัฒนาการบริหารจัดการพืชพลังงานอย่างครบวงจร**

##### **แนวทาง**

5.2.1 วางแผนและกำหนดพื้นที่สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงานอย่างชัดเจน

5.2.2 สร้างระบบเชื่อมโยงการนำผลผลิตจากพืชพลังงานจากภาคการผลิตด้านเกษตรไปสู่ภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน

5.2.3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชพลังงานทดแทนเพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาการผลิตพืชพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร

5.2.4 ส่งเสริมและให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับการนำผลผลิตจากพืชมาใช้เป็นพลังงานทดแทนเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคครัวเรือน

**มาตรการที่ 5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในการผลิตพลังงานทดแทน**

**แนวทาง**

5.3.1 ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แหล่งทุน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการผลิตพลังงานทดแทน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล เป็นต้น

5.3.2 สร้างความรู้และความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการผลิตไฟฟ้าของชุมชน เช่น กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม และกฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล เป็นต้น

**มาตรการที่ 5.4 ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในการใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า**

**แนวทาง**

5.4.1 รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของพลังงานในการพัฒนาท้องถิ่น และการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

**ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน**

**เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. มีมูลค่าการค้าสูงในเขตการพัฒนาพิเศษของจังหวัดชัยภูมิ

**มาตรการ และแนวทาง**

**มาตรการที่ 6.1 ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและโลจิสติกส์ในภูมิภาค**

**แนวทาง**

6.1.1 พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน

6.1.2 สนับสนุนการสร้างตลาดศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและกระจายสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในประชาคมอาเซียน

6.1.3 เร่งรัดการสรรหาและพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีความสามารถสูงในการเข้ามาบริหารจัดการ

- 6.1.4 จัดระบบบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และการค้าในเขตการพัฒนาพิเศษให้มีประสิทธิภาพสูง
- 6.1.5 จัดระดมเครื่องจักรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ทุกประเภท เข้าไปฟื้นฟูและซ่อมแซมถนนเส้นทางในความรับผิดชอบ พร้อมจัดสรรเครื่องจักรกลหนัก
- 6.1.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

## **มาตรการที่ 6.2 สนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบการขนส่งภายในท้องถิ่นให้เชื่อมต่อกับส่วนกลาง**

### **แนวทาง**

- 6.2.1 สนับสนุนการพัฒนาถนนภายในชุมชนให้เชื่อมโยงการคมนาคมส่วนกลางเพื่อการขนถ่ายสินค้าเกษตรสู่ตลาดกระจายสินค้าส่วนกลาง
- 6.2.2 สนับสนุนงบประมาณเพื่อซ่อมแซมเส้นทางในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน
- 6.2.3 เร่งรัดการสำรวจและตรวจเส้นทาง ตลอดจนจัดลำดับความเสียหาย และแผนการซ่อมบำรุงรักษาเส้นทางอย่างเป็นระบบเพื่อประกอบการประเมินการซ่อมแซม
- 6.2.4 เตรียมความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อให้เพียงพอในการซ่อมแซม โครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น
- 6.2.5 ขอบประมาณจากส่วนกลางเพื่อมาแก้ไขปัญหาระยะสั้นอย่างเร่งด่วน โดยให้ได้เม็ดเงินเพียงพอต่อความต้องการในท้องถิ่น

## **ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน**

### **เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. มีพื้นที่ป่าไม่เพิ่มขึ้น
2. ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. ปัญหาปริมาณขยะชุมชนลดลง

## **มาตรการ และแนวทาง**

### **มาตรการที่ 7.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น**

#### **แนวทาง**

- 7.1.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการวางแผนในการอนุรักษ์  
และฟื้นฟู
- 7.1.2 ส่งเสริมให้ชุมชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนในรูปแบบของการ  
รวมกลุ่มเป็น “เยาวชนรุ่นใหม่รักและหวงแหนป่า”
- 7.1.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการดูแลทรัพยากรป่าไม้  
อย่างมีคุณภาพ ด้วยความสมดุลและยั่งยืน
- 7.1.4 ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ อย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์  
สูงสุด
- 7.1.5 จัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนตระหนักใน重要性ของ  
ป่าไม้ กับผลกระทบจากการทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง
- 7.1.6 สนับสนุนการปลูกป่าในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 7.1.7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการทำงานทุกภาคส่วน  
ส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง NGO ภาคประชาชน ประชาสังคม และชมรมอนุรักษ์ต่างๆ โดยยึด  
ประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- 7.1.8 สร้างองค์ความรู้ หาแนวทางปฏิบัติร่วมกันที่ถูกต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย (ภายใต้  
ข้อยกเว้น)

### **มาตรการที่ 7.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นในการจัดให้มีแหล่ง น้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเพิ่มปริมาณและรองรับการใช้ในภาคการเกษตร**

#### **แนวทาง**

- 7.2.1 เสริมสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้เห็นถึงความสำคัญและ  
ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่
- 7.2.2 สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนเพื่อสะท้อนความต้องการที่  
เป็นเอกภาพของชาวชัยภูมิ ในความจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของจังหวัด
- 7.2.3 จัดหาและระดมทุนเพื่อใช้เป็นงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่  
และแหล่งน้ำของชุมชนทั้งจากรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนภายในจังหวัด

7.2.4 ผลักดันโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งอ่างเก็บน้ำ” เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับในช่วงฤดูที่มีปริมาณน้ำมากและไว้ใช้ในช่วงขาดแคลนน้ำ

7.2.5 วางแผนพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำขนาดใหญ่และเส้นทางเข้าถึงให้สวยงาม มีจุดเด่น มีจุดแวะพักผ่อนระหว่างทาง เพื่อเอื้อต่อการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิ

7.2.6 บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานตลอดจนจัดวางระบบชลประทานสำหรับภาคการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำสู่ภาคการเกษตร

7.2.7 พัฒนาแหล่งน้ำเดิม แหล่งน้ำธรรมชาติ และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่

7.2.8 พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

7.2.9 ผลักดันให้มีสภากลุ่มน้ำและกลุ่มผู้ใช้น้ำภาคประชาชนเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ

**มาตรการที่ 7.3 การนำเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น / เพิ่มเติมแนวทางในการควบคุมเรื่องอากาศ (ไฟฟ้า , มลพิษ , ฝุ่น)**

#### แนวทาง

7.3.1 ส่งเสริมการนำนวัตกรรมที่ได้จากการพัฒนาเทคโนโลยี “เตาเผาขยะชุมชน” มาใช้ในการกำจัดขยะชุมชน และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในชุมชน

7.3.2 เร่งรัดการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาความรู้ของชุมชนในการจัดการมลพิษและของเสีย

7.3.3 เสริมสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการขยะและมลพิษสิ่งแวดล้อมในชุมชน

7.3.4 สร้างความพร้อมเพื่อรองรับภัยพิบัติจากธรรมชาติโดยเฉพาะเรื่องของภัยแล้งและน้ำท่วม

7.3.5 ผนึกกำลังจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญและวางแผนทรัพยากรธรรมชาติ

7.3.6 จัดทำข้อตกลงเงื่อนไขที่ชัดเจนให้ผู้ประกอบการ เพื่อให้เป็นข้อบังคับและมีบทลงโทษ

7.3.7 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมรับผิดชอบ (สร้างกระบวนการตรวจสอบ เสนอแนะ แก้ไขปัญหา) รายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

### **ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ**

#### **เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงานการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถสูงในการให้บริการ

3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมสูงในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน มีการบูรณาการร่วมกันในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

#### **มาตรการ และแนวทาง**

### **มาตรการที่ 8.1 เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**

#### **แนวทาง**

8.1.1 ปรับปรุงและพัฒนาระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการให้เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

8.1.2 ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.1.3 ปรับปรุงระบบการให้บริการในลักษณะการลดขั้นตอนการทำงาน และการพัฒนาให้มีลักษณะการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

8.1.4 พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร

8.1.5 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหารและการให้บริการ

8.1.6 พัฒนาดัชนีชี้วัดการให้บริการ (KPI) ในระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและระดับบุคคล

8.1.7 ส่งเสริมให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการบริหารท้องถิ่น

8.1.8 มีหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ ตลอดจนให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

### **มาตรการที่ 8.2 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

#### **แนวทาง**

8.2.1 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสื่อสารณะให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

8.2.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสื่อมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารให้กับประชาชน

8.2.3 จัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กรในรูปแบบต่าง ๆ

8.2.4 จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ

**มาตรการที่ 8.3 ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**  
**อย่างต่อเนื่อง**

**แนวทาง**

8.3.1 วิเคราะห์โครงสร้างอัตรากำลังบุคลากรโดยเฉพาะสาขาเฉพาะด้านให้สอดคล้องและ  
เอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ

8.3.3 พัฒนาบุคลากร ในหน่วยงานให้มีขีดความสามารถ ด้านภาษารองรับการก้าวสู่  
ประชาคมอาเซียน

8.3.4 จัดหาและพัฒนาบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

**มาตรการที่ 8.4 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการให้บริการแก่บุคลากรองค์กร**  
**ปกครองส่วนท้องถิ่น**

**แนวทาง**

8.4.1 ส่งเสริมการสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานและความรักดีต่อองค์กรให้กับ  
บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.4.2 ส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรขององค์กรปกครอง  
ส่วนท้องถิ่น

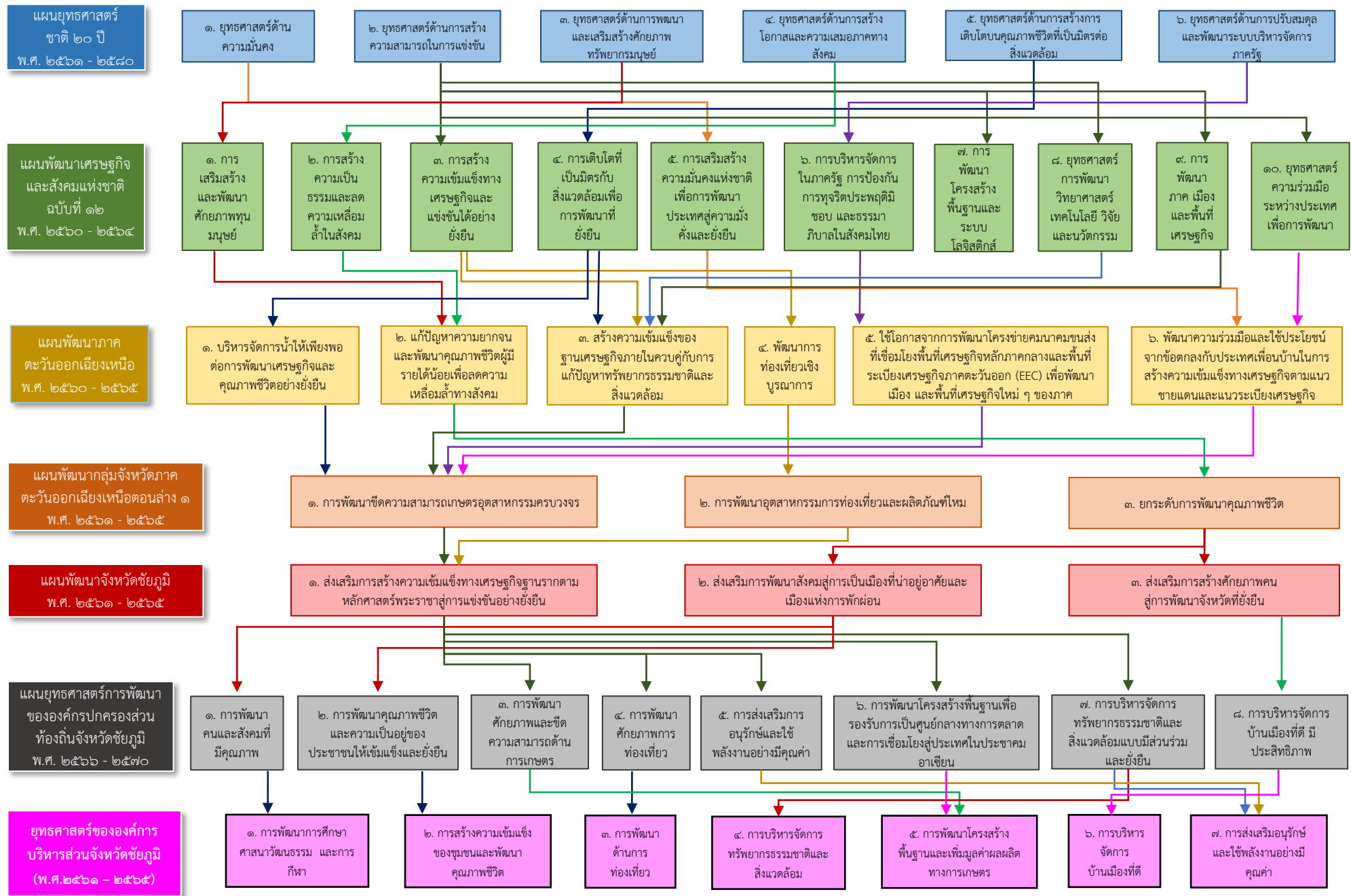
**มาตรการที่ 8.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์กรปกครอง**  
**ส่วนท้องถิ่น**

**แนวทาง**

8.5.1 ผลักดันให้มีการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.5.2 สนับสนุนให้งบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในเขตรับผิดชอบ โดยการ  
สร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่น

# ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์



## ส่วนที่ 3

การติดตามและประเมินผล

---

### ส่วนที่ 3 การติดตามและประเมินผล

#### 1. การติดตามและประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

จากการพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่ 2561- 2565 โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะประธานกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด จังหวัดชัยภูมิ จึงต้องประสานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรง และต้องจัดเก็บข้อมูลการพัฒนาของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคตต่อไป สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ มีกรอบทิศทางการพัฒนา เป็นไปในทิศทางเดียวกันทำให้ไม่มีการซ้ำซ้อนในการพัฒนา ส่งผลให้ประหยัดงบประมาณในภาพรวมตามยุทธศาสตร์ และนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ไปใช้วางแผนพัฒนาท้องถิ่นตนเอง ทำให้ไม่มีการซ้ำซ้อนในการพัฒนา ส่งผลให้ประหยัดงบประมาณในภาพรวม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ สามารถติดตามและประเมินผลการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์ ดังนี้ ผลที่ได้รับคือ

##### 1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

ผลจากการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ ในด้านการศึกษา มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและทั่วถึง ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด และโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ และส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักเรียนตามบริบทและวัฒนธรรม ของชุมชนสังคมในท้องถิ่น และสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานให้กับโรงเรียน โดยก่อสร้างอาคารโรงอาหาร ห้องน้ำโรงเรียน ปรับปรุงอาคารเรียน ก่อสร้างรั้วโรงเรียน ของโรงเรียนในสังกัดฯ ด้านประเพณีวัฒนธรรม มีการทำนุบำรุงศาสนาด้วยการส่งเสริมให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไป ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ชนรุ่นหลังได้รู้จัก เพื่อสืบสานประเพณีท้องถิ่นไม่ให้สูญหายและรักษาไว้ให้คงอยู่ไม่สูญหายไปจากสังคม รวมทั้งส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านกีฬานันทนาการเพื่อสร้างความรู้รักสามัคคีของประชาชนในชุมชนจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ทุกคนหันมาใส่ใจสุขภาพและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และพัฒนาไปสู่การเป็นมืออาชีพ

##### 2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการสาธารณสุขในการดูแลประชาชนในด้านสุขภาพร่างกายและสนับสนุนอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน เพื่อให้สามารถดูแลรักษาพยาบาลในเบื้องต้น และเสริมสร้างสุขภาพชุมชน การรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กีฬาสัมพันธ์ด้านยาเสพติด อบรมเยาวชนด้านยาเสพติด สนับสนุนศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ด้านการส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรี ภายใต้โครงการสนับสนุน ช่วยเหลือเด็ก/สตรี เยาวชน คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ เป็นโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เข้าไปดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโดยการอบรมให้ความรู้

สัมพันธ์ด้านยาเสพติด อบรมเยาวชนด้านยาเสพติด สนับสนุนศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ด้านการส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรี ภายใต้โครงการสนับสนุน ช่วยเหลือเด็ก/สตรี เยาวชน คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ เป็นโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เขาไปดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโดยการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพให้กลุ่มสตรีใหม่ อาชีพและมีงานทำ สามารถนำไปประกอบอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเรียนรู้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สมทบกองทุนสวัสดิการ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการเลี้ยงโคและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ

### 3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร

การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรที่ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัวได้ การยกระดับเศรษฐกิจให้พึ่งตนเองและแข่งขันได้ โดยการส่งเสริมธุรกิจชุมชน และเพิ่มช่องทางในการกระจายสินค้ามากขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP เพื่อสร้างรายได้ ให้แก่ชุมชน ส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค การออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้แลดูสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มธุรกิจเพื่อให้อำนาจ ตอรองทางการตลาด ส่งเสริมและสนับสนุนฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ให้ความรู้ และ ทักษะ เพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนให้สามารถ พึ่งตนเองและแข่งขันกับตลาดเสรีได้ สร้างรายได้เสริมและพัฒนาเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง การปลูกพืชเศรษฐกิจให้กับเกษตรกร การสนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางเพื่อรองรับผลผลิต สินค้าทางการเกษตร สนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรปลอดสารพิษ

### 4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว อบรมเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าและอาหาร การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ การส่งเสริมการท่องเที่ยวและเพิ่มศักยภาพการให้บริการด้านที่พักในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ

### 5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

ด้านการอนุรักษ์และใช้พลังงาน มีการดำเนินการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน จังหวัดชัยภูมิ การใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ พร้อมติดตั้งระบบวงจรพลังงานแสงอาทิตย์ ดำเนินการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานลม (กังหันลม) ร่วมกับภาคเอกชน การใช้พลังงานทดแทน เพื่อการเกษตรกรรม การติดตั้งถังกักเก็บน้ำ ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (๑ ล้านลิตร) พร้อมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทาง การตลาดและการเชื่อมโยงประเทศในประชาคมอาเซียน

การพัฒนาด้านการพัฒนาเมืองและ ชุมชน โดยการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริม เหล็ก ถนนลาดยาง ถนนลูกรัง ที่ดำเนินการในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เป็นโครงการก่อสร้างด้านโครงสร้าง พื้นฐานที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนเพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อเป็นการยกระดับถนน ให้มีคุณภาพ สร้างโครงข่ายเชื่อมระหว่าง ตำบล อำเภอ และจังหวัด ให้ได้มาตรฐานมีความคงทนถาวรมีอายุ การใช้งานยาวนาน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในการใช้ถนนสัญจรไปมาในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน การพัฒนาและซ่อมแซมบำรุงรักษาทำให้เกิดระบบคมนาคมขนส่งที่ได้มาตรฐานและเพียงพอ ต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและสัญจรไปมาด้วยกัน ก่อสร้างระบบน้ำประปาพร้อมอุปกรณ์ขนาดใหญ่ โครงการขยายเขต และซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่าง ติดตั้ง สัญญาณไฟกระพริบ (ไฟเตือน) ภายในหมู่บ้าน ฯลฯ

7. ยุทธศาสตร์ที่ 7 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม และยั่งยืน

การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูในการจัดการสิ่ง แวดล้อมของชุมชน คำนึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูสภาพ และคุณภาพของทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ให้ มีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ พัฒนาฟื้นฟูสภาพป่าในจังหวัดชัยภูมิ อบรมเชิง ปฏิบัติการใหญ่ชุมชน เยาวชน และทุกภาคส่วนเขามาบูรณา การมีส่วนร่วมในการดูแลร่วมกัน อนุรักษ์พื้นที่ป่าโดย การสร้างกลุ่มและเครือข่ายในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำ และสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่ป่าชุมชนร วมกัน รวมทั้งสวนราชการอื่นเข้าร่วมโครงการ เป็นการสร้างจิตสำนึกในการดูแลพื้นที่ป่า ดูแลพื้นที่ให้เป็น ที่ สาธารณะประโยชน์ที่เื้อร่วมกัน ตลอดทั้งให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ ดานการจัดหาแหล่งน้ำไว้อุปโภค บริโภค โดยการขุดลอกลำห้วยหนอง คลอง บึง ในการจัดหาแหล่งน้ำให้กับประชาชน ไว้อุปโภค บริโภค ให้มี แล่ งน้ำล้าคลองอย่างเพียงพอ สร้างฝายไ้เป็นแหล่งกักเก็บและป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ ทำการเกษตร

8. ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี เป็นการบริหารจัดการภายใน องค์กร การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาบุคลากร การปรับ ลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย ตามนโยบายของรัฐบาล

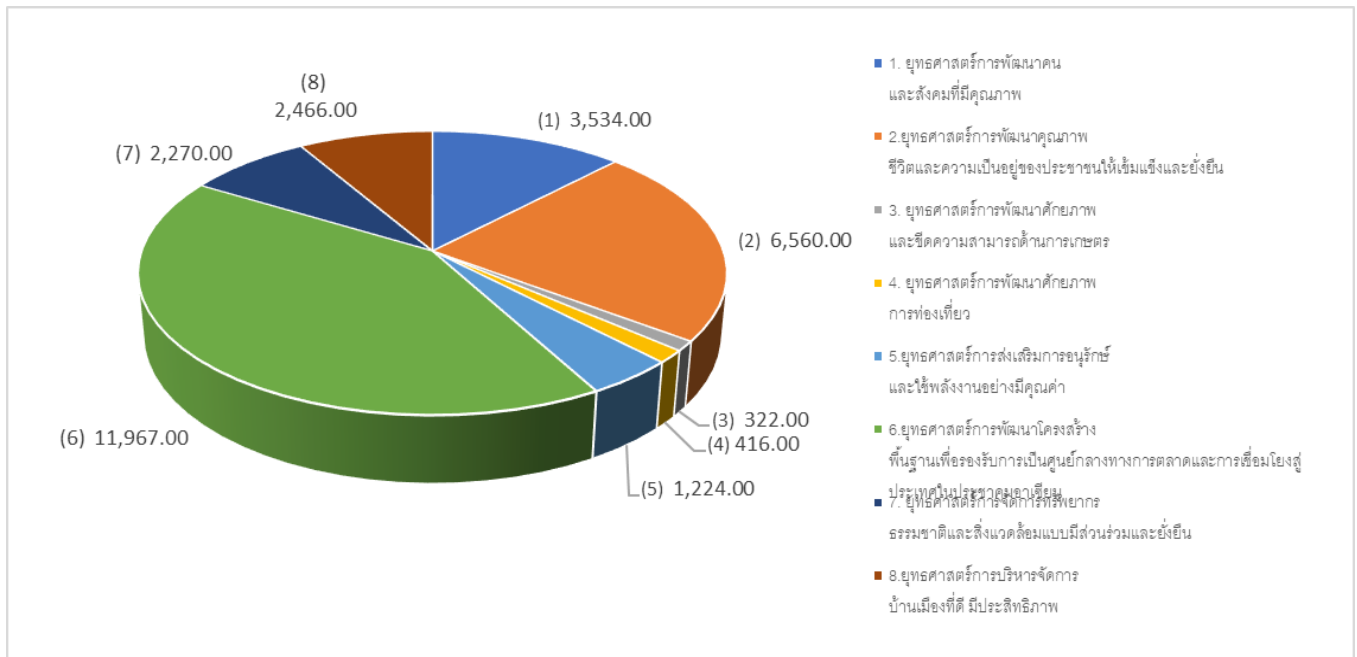
## 2. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

(ผลการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้ เกิดผลทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพอย่างไร ซึ่งสามารถอธิบายได้ทั้งเชิงสถิติต่าง ๆ กราฟ และการพรรณนา อธิบาย)

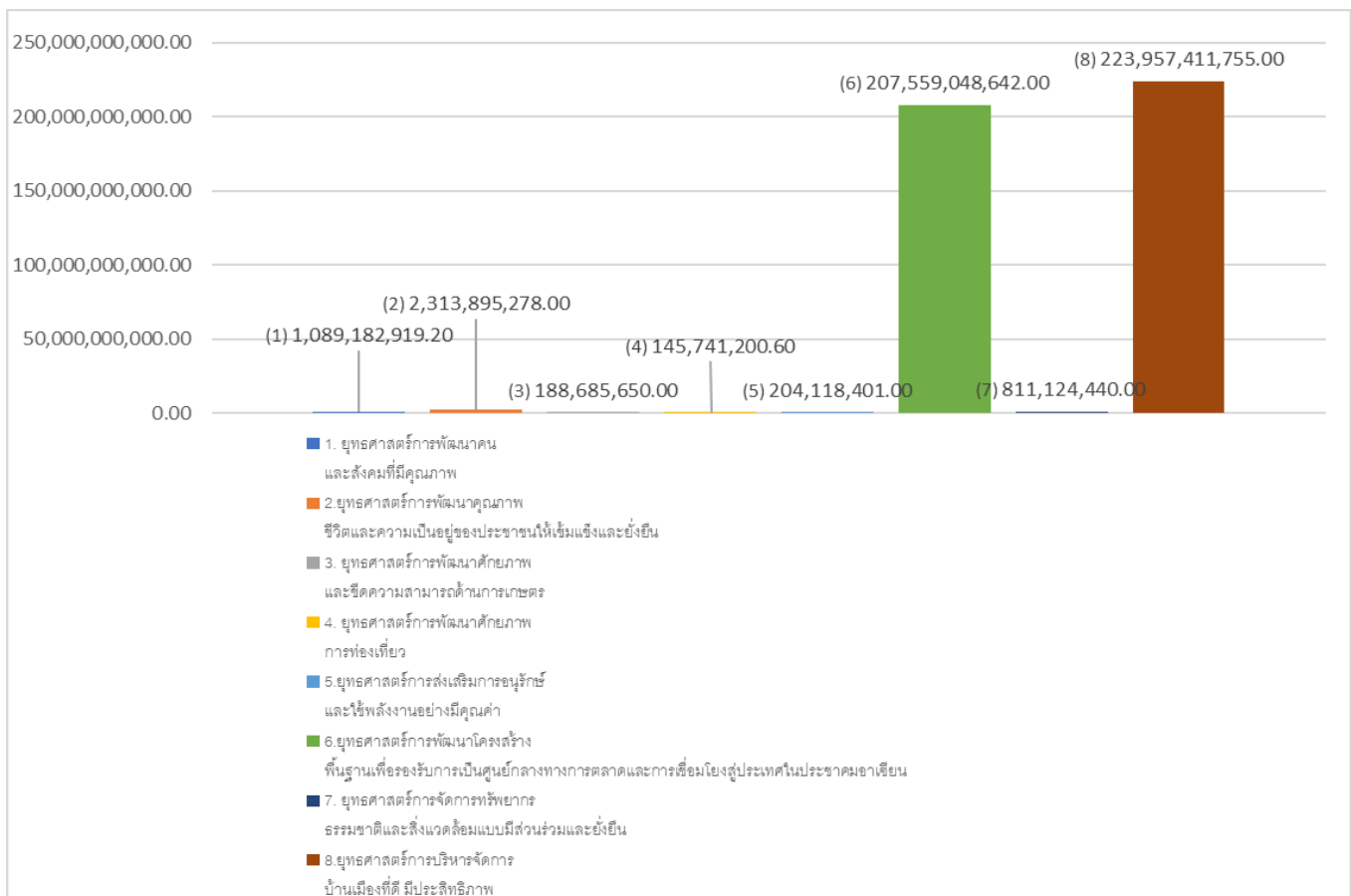
### 2.1 การนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ไปใช้ในเชิงปริมาณ

| ยุทธศาสตร์                                                                                                         | 2561         |                    | 2562         |                   | 2563         |                   | 2564         |                   | 2565         |                   | รวม 5 ปี     |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------|--------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|--------------------|
|                                                                                                                    | จำนวนโครงการ | งบประมาณ           | จำนวนโครงการ | งบประมาณ          | จำนวนโครงการ | งบประมาณ          | จำนวนโครงการ | งบประมาณ          | จำนวนโครงการ | งบประมาณ          | จำนวนโครงการ | งบประมาณ           |
| 1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมและสังคมที่มีคุณภาพ                                                                     | 3,534        | 1,089,182,919.20   | 3,637        | 13,249,685,194.21 | 4,405        | 1,913,809,283.20  | 4,473        | 2,142,239,717.00  | 4,649        | 2,005,295,460.00  | 20,698       | 20,400,212,573.61  |
| 2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน                                     | 6,560        | 2,313,895,278.00   | 8,038        | 2,488,377,042.70  | 8,763        | 3,736,053,767.08  | 8,447        | 3,722,701,323.83  | 8,443        | 3,476,018,701.24  | 40,251       | 15,737,046,112.85  |
| 3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร                                                           | 322          | 188,685,650.00     | 409          | 400,886,174.00    | 1,466        | 717,283,921.20    | 1,430        | 720,332,456.00    | 1,407        | 685,074,907.00    | 5,034        | 2,712,263,108.20   |
| 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว                                                                          | 416          | 145,741,200.60     | 441          | 180,355,735.00    | 510          | 236,329,140.00    | 510          | 322,288,600.00    | 504          | 317,142,600.00    | 2,381        | 1,201,857,275.60   |
| 5. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า                                                      | 1,224        | 204,118,401.00     | 1,245        | 819,362,233.52    | 1,510        | 1,331,657,778.52  | 1,440        | 1,290,857,839.00  | 1,378        | 1,378,560,647.00  | 6,797        | 5,024,556,899.04   |
| 6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน | 11,967       | 207,559,048,642.00 | 13,431       | 11,450,513,151.65 | 21,101       | 21,429,518,297.52 | 21,092       | 25,360,172,087.50 | 18,575       | 23,831,811,812.00 | 86,166       | 289,631,063,990.67 |
| 7. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน                                        | 2,270        | 811,124,440.00     | 2,497        | 2,639,289,821.00  | 3,110        | 2,064,342,911.79  | 2,906        | 1,635,727,560.00  | 2,868        | 2,211,304,022.00  | 13,651       | 9,361,788,754.79   |
| 8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ                                                           | 2,466        | 223,957,411,755.00 | 2,963        | 1,960,067,726.00  | 3,581        | 1,470,194,607.29  | 3,552        | 1,330,573,926.50  | 3,520        | 1,440,397,778.50  | 16,082       | 230,158,645,793.29 |

### 2.1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท.ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ปี 2561

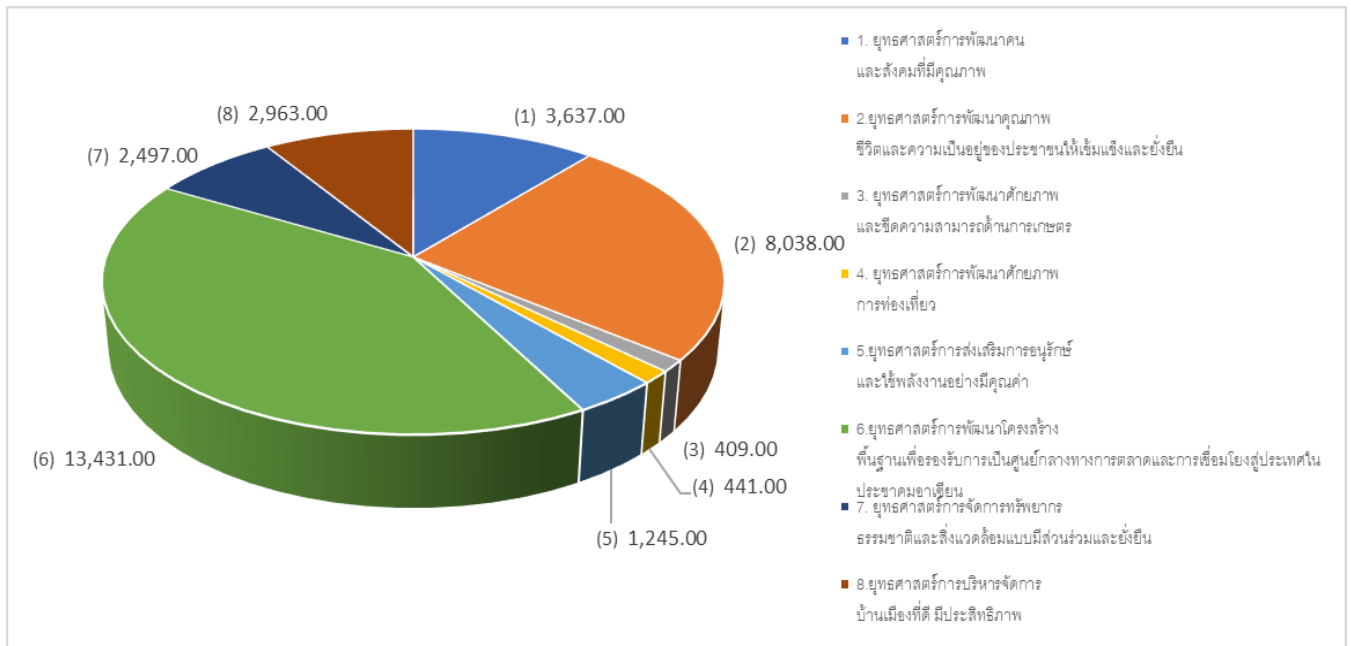


แผนภูมิที่ 1 : แสดงจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

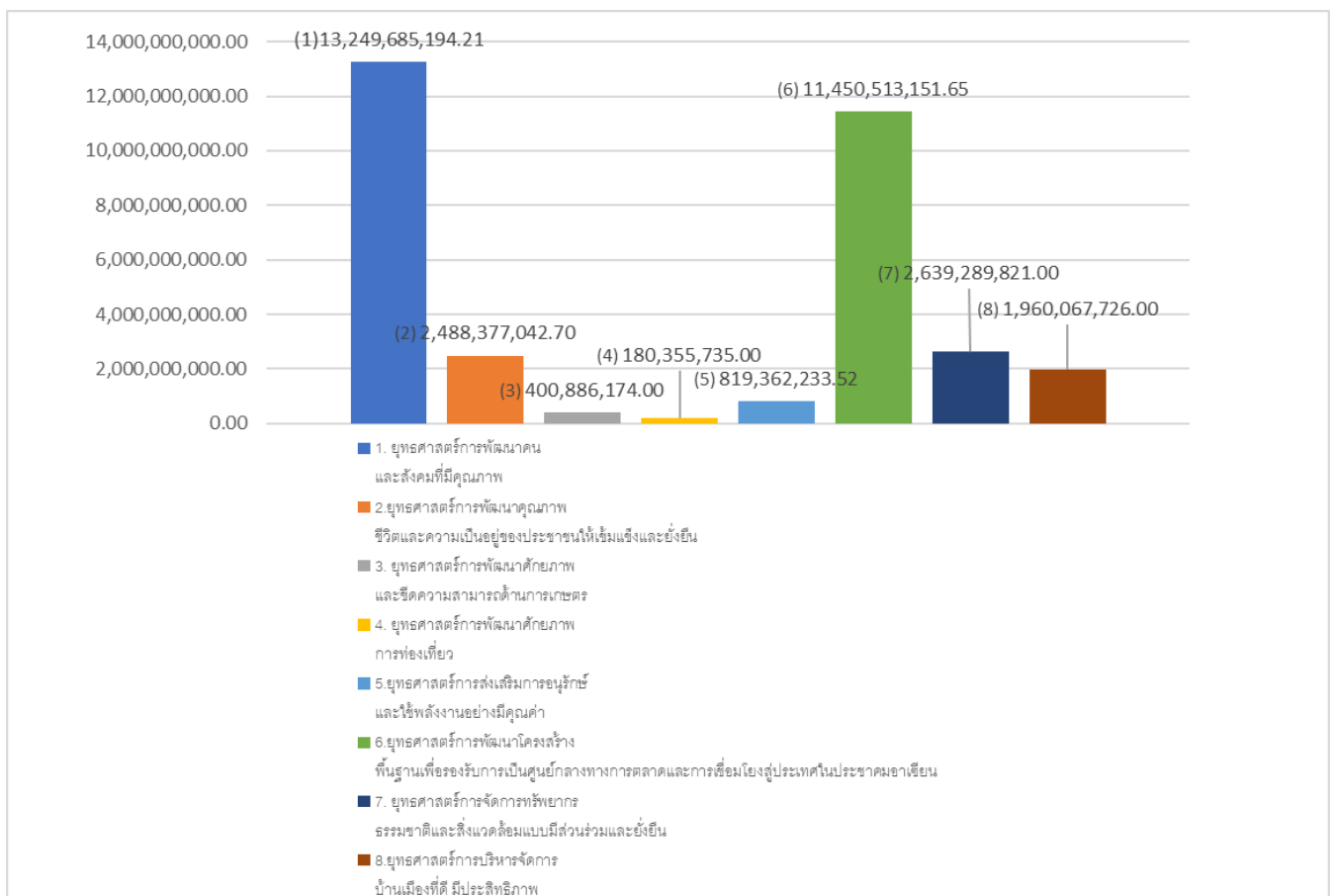


แผนภูมิที่ 2 : แสดงการใช้จ่ายงบประมาณของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

## 2.1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท.ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ปี 2562

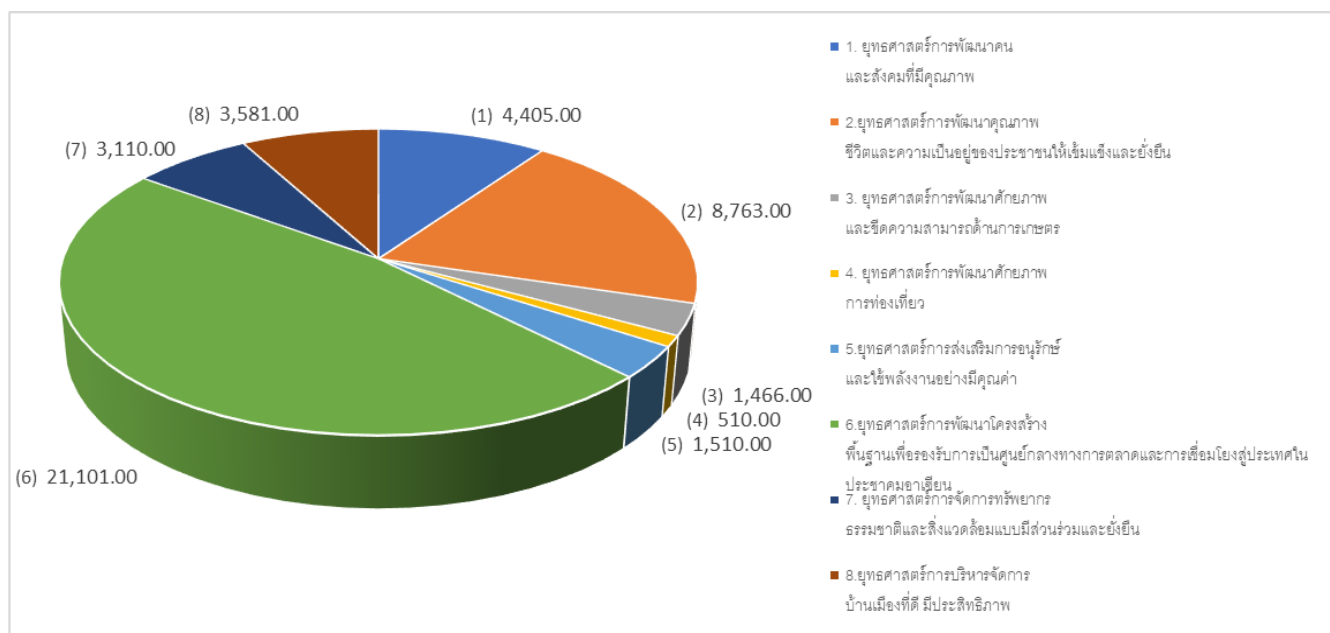


แผนภูมิที่ 3 : แสดงจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

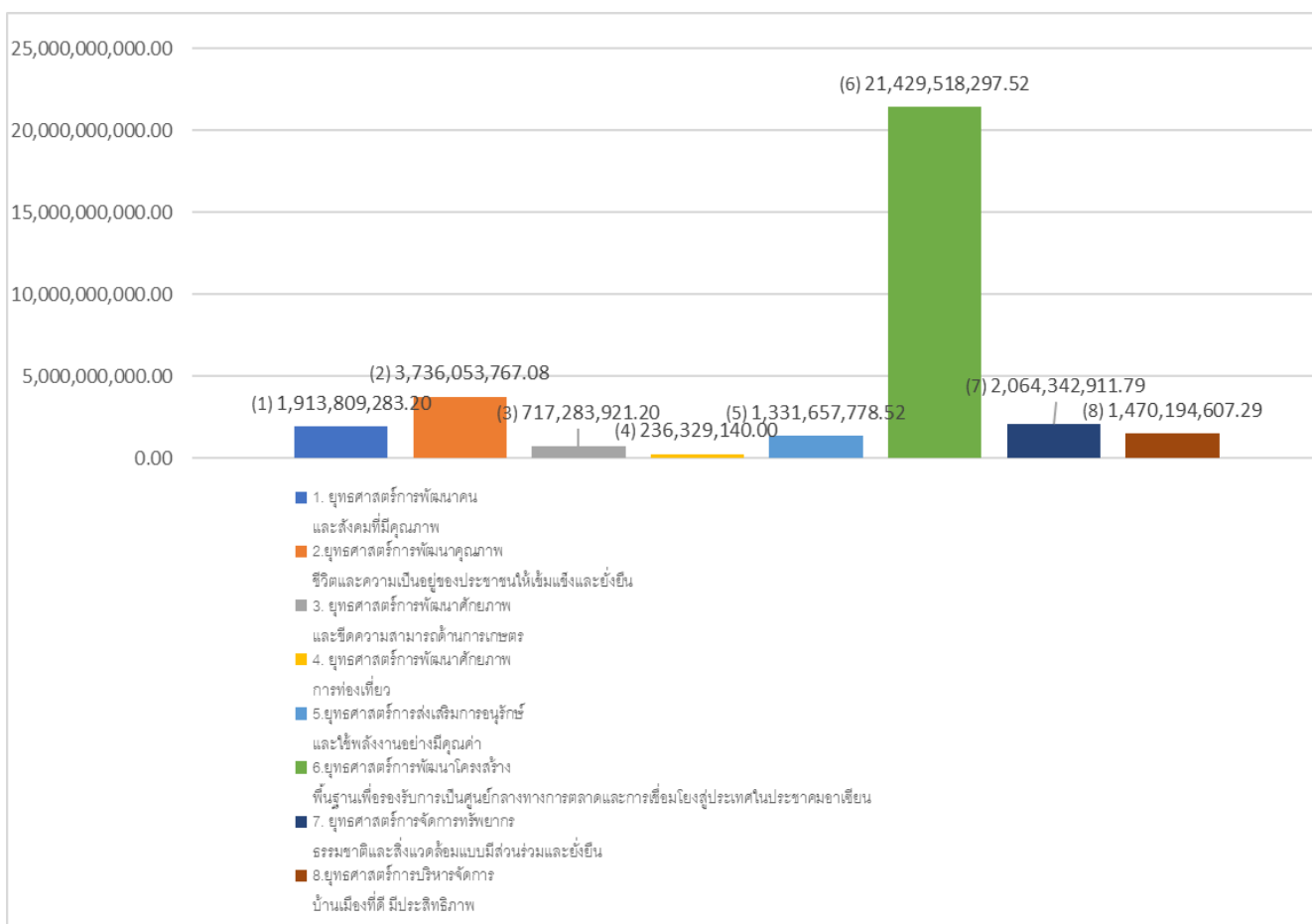


แผนภูมิที่ 4 : แสดงการใช้จ่ายงบประมาณของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562

### 2.1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท.ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ปี 2563

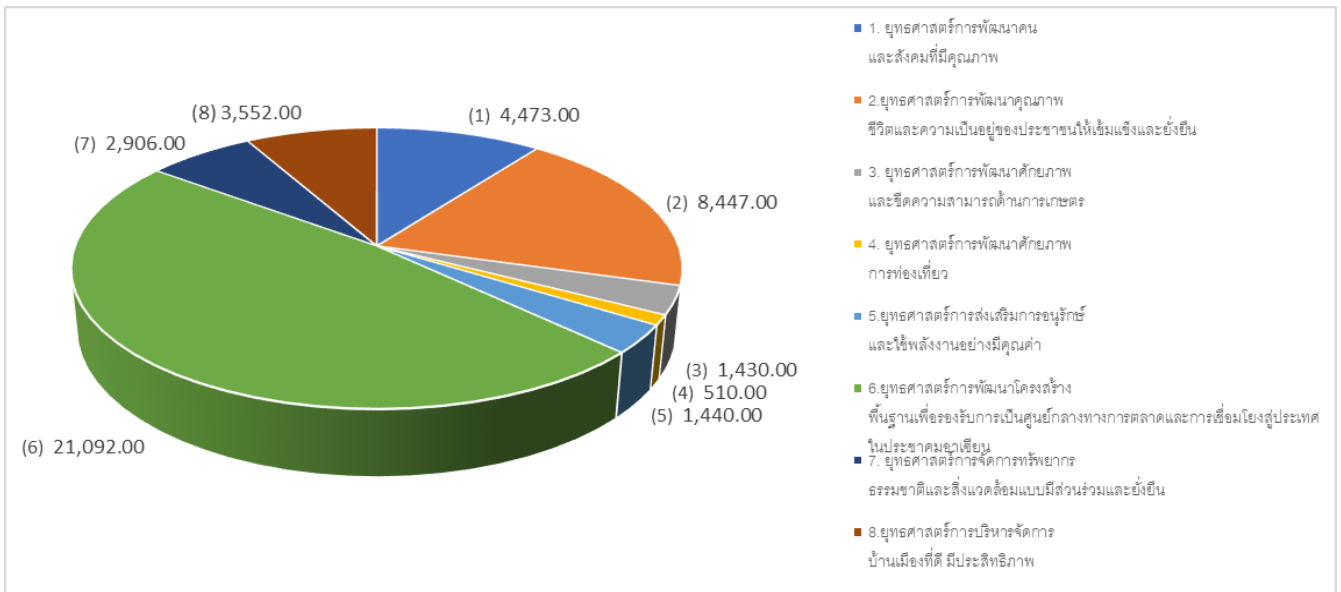


แผนภูมิที่ 5 : แสดงจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

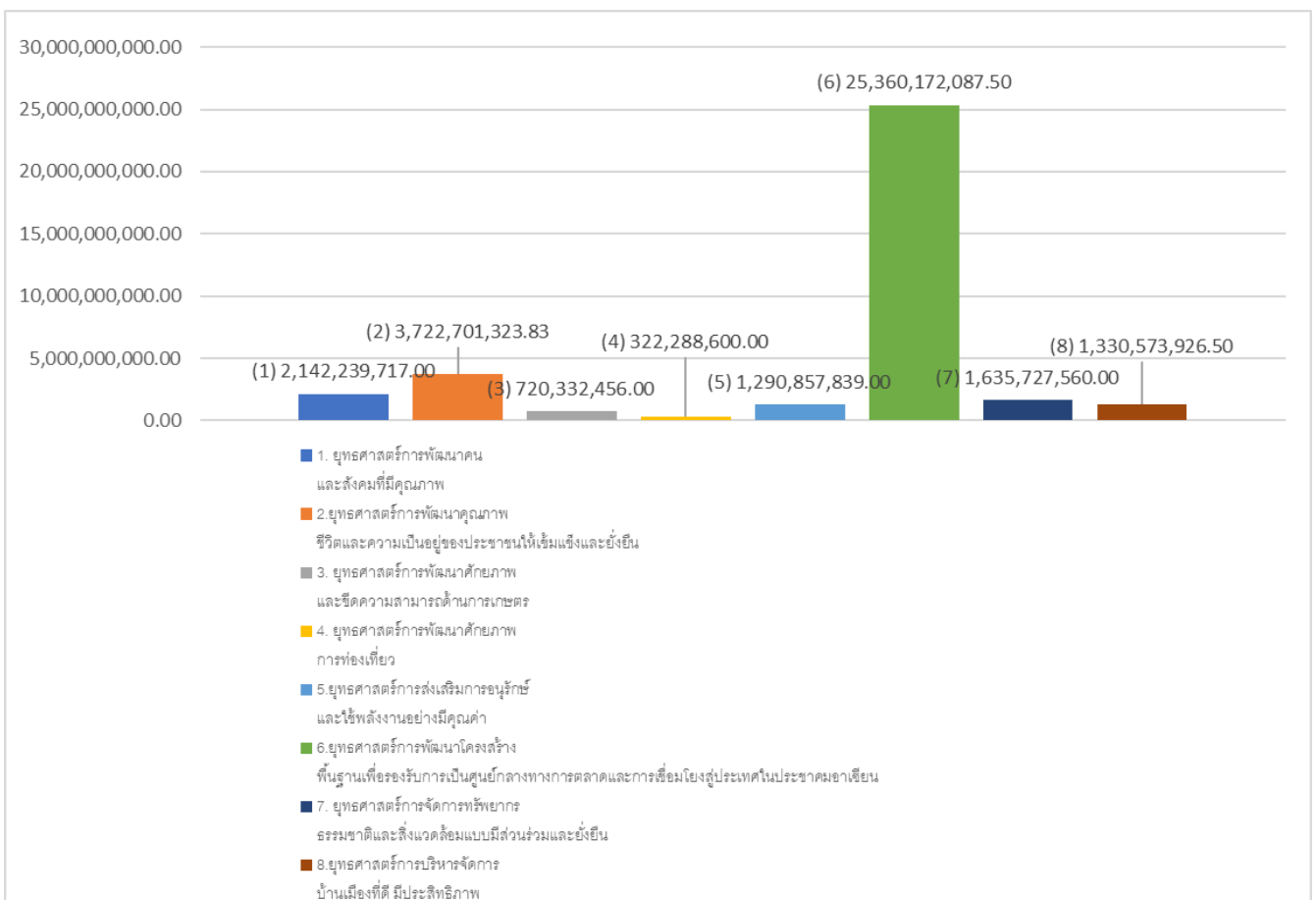


แผนภูมิที่ 6 : แสดงการใช้จ่ายงบประมาณของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

## 2.1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท.ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ปี 2564

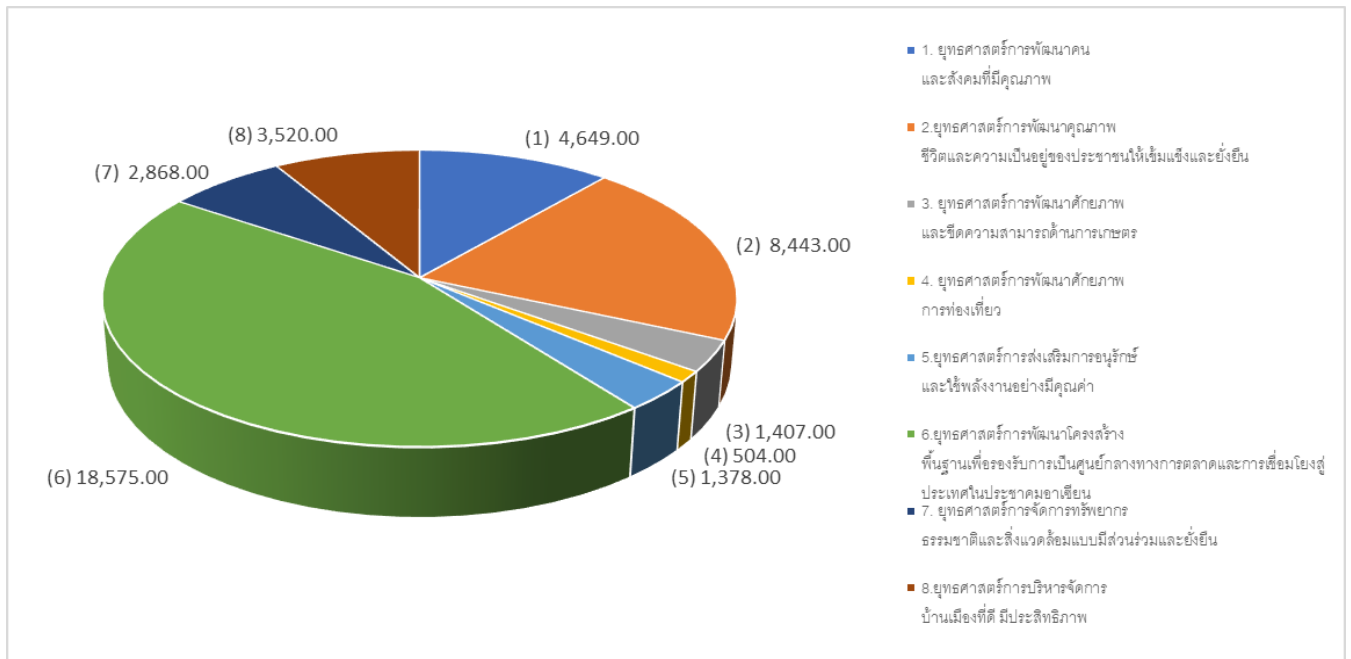


แผนภูมิที่ 7 : แสดงจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

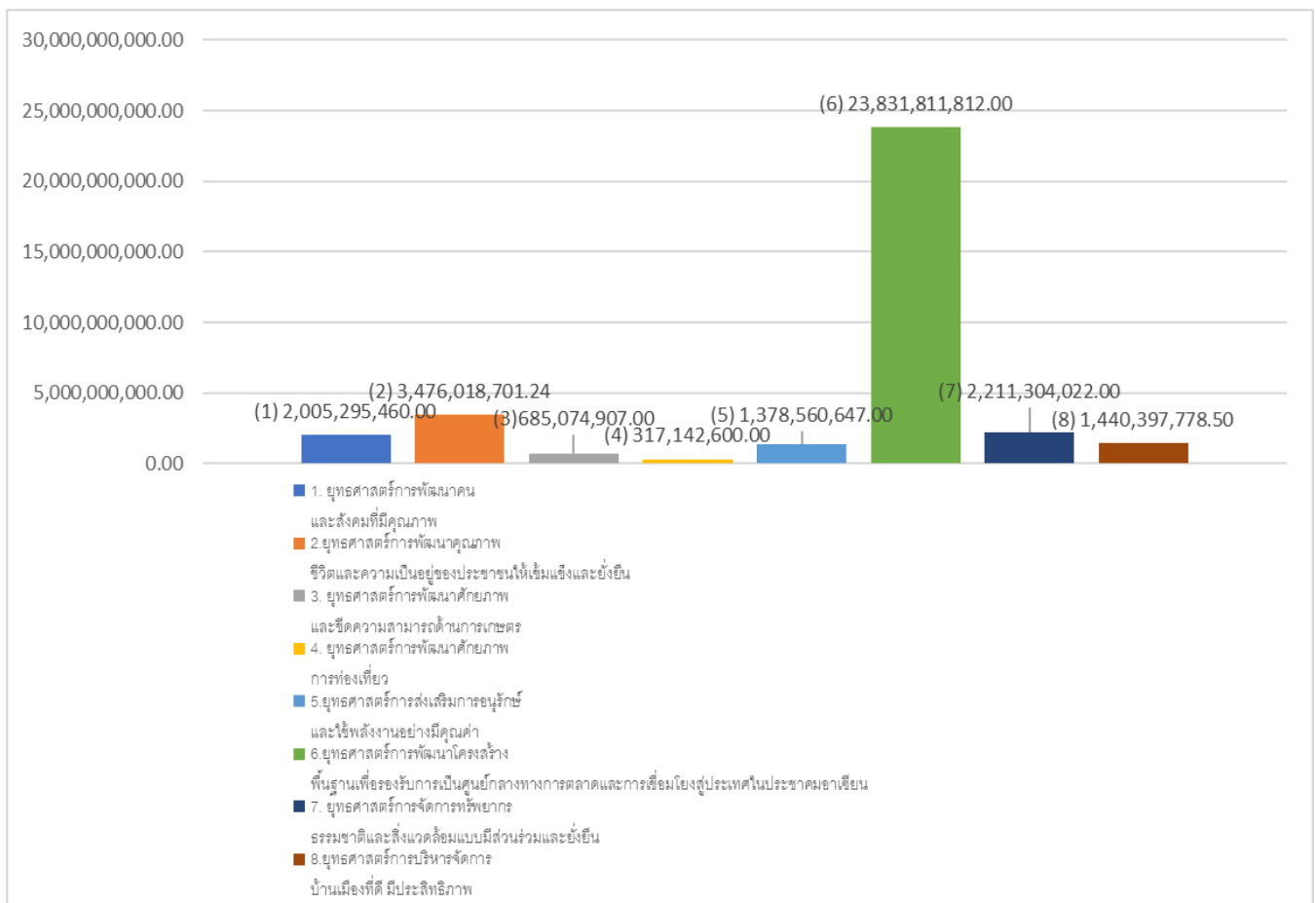


แผนภูมิที่ 8 : แสดงการใช้จ่ายงบประมาณของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

### 2.1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท.ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ปี 2565

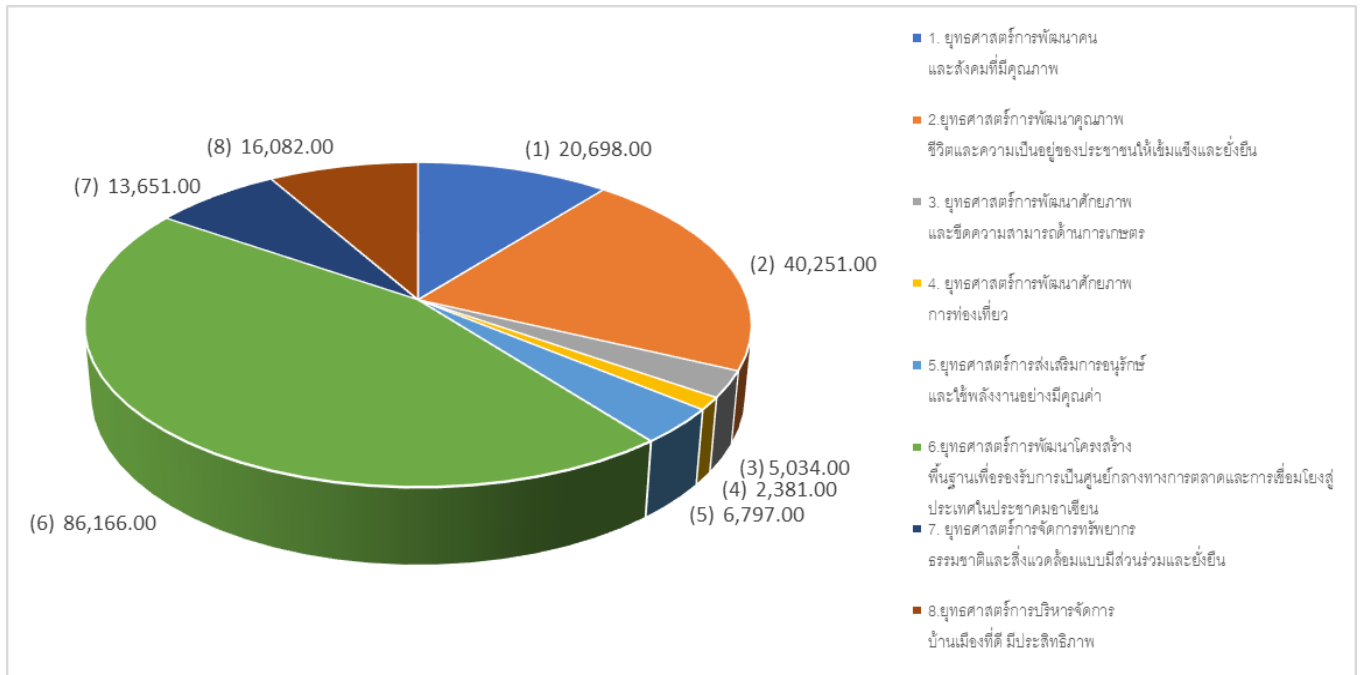


แผนภูมิที่ 9 : แสดงจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

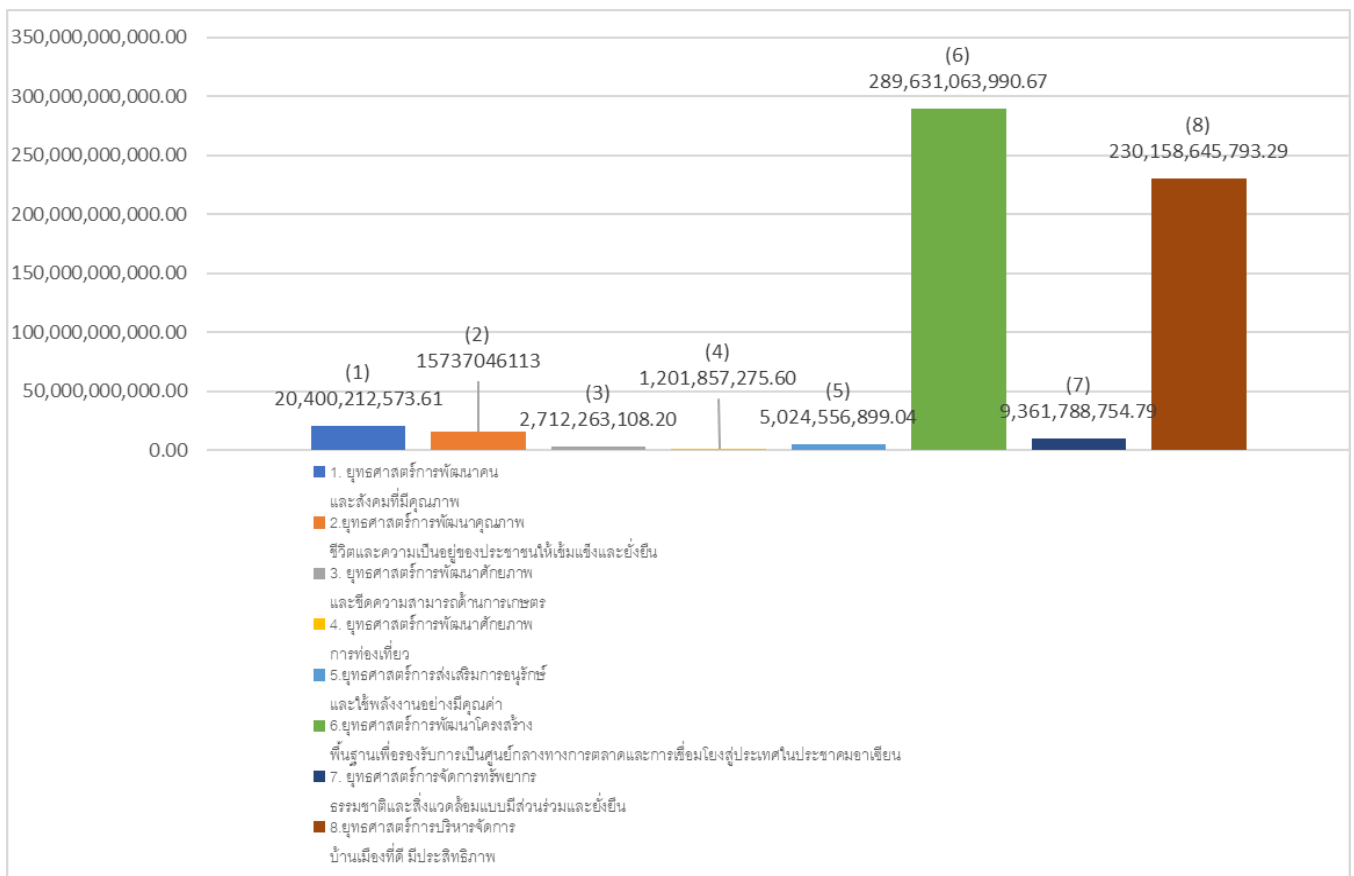


แผนภูมิที่ 10 : แสดงการใช้จ่ายงบประมาณของ อปท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

## 2.1.6 สรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561-2565)



แผนภูมิที่ 11 : แสดงจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการของ อบท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561 – 2565)



แผนภูมิที่ 12 : แสดงการใช้จ่ายงบประมาณของ อบท. ในเขตจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561 – 2565)

สรุปการนำยุทธศาสตร์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิไปใช้ในภาพรวม ระหว่างปี พ.ศ 2561 - 2565 ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้รับข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและ ประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E- plan) จากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 143 แห่ง (อบจ. 1 แห่ง, เทศบาลเมือง 1 แห่ง, เทศบาลตำบล 34 แห่ง และ อบต.107 แห่ง) และได้นำมาสรุปผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในภาพรวมได้ ดังนี้

จำนวนโครงการตามยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ 2561 - 2565 มีโครงการที่ได้ดำเนินการจำนวน 191,060 โครงการ และใช้งบประมาณจำนวน 574,227,434,508.05 บาท โดย แบ่งตามยุทธศาสตร์ต่าง ๆ จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ รายละเอียดดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ จำนวน 20,698 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 10.83 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 20,400,212,573.61 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.55 จากงบประมาณ ทั้งหมด

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน จำนวน 40,251 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 21.07 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 15,737,046,112.85 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.74 จากงบประมาณทั้งหมด

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร จำนวน 5,034 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 2.63 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 2,712,263,108.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.47 จากงบประมาณทั้งหมด

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว จำนวน 2,381 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 1.25 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 1,201,857,275.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.20 จากงบประมาณทั้งหมด

5. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า จำนวน 6,797 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 3.56 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 5,024,556,899.04 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.87 จากงบประมาณทั้งหมด

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการ เชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน จำนวน 86,166 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.10 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 289,631,063,990.67 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.43 จากงบประมาณทั้งหมด

7. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืนจำนวน 13,651 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7.14 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 9,361,788,754.79 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.63 จากงบประมาณทั้งหมด

8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ จำนวน 16,082 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8.42 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณ 230,158,645,793.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.08 จากงบประมาณทั้งหมด

## 2.2 การนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ไปใช้ในเชิงคุณภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ มีการนำกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด พบว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน เป็นยุทธศาสตร์พัฒนาที่มีจำนวนโครงการมากที่สุด คือ จำนวน 86,166 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.10 จากโครงการทั้งหมด และใช้งบประมาณมากที่สุด 289,631,063,990.67 บาท คิดเป็น ร้อยละ 50.43 จากงบประมาณทั้งหมด เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ทางการเกษตร เป็นจำนวนมาก และประชาชนประกอบอาชีพทางการเกษตร ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาดังกล่าว จึงเป็นการส่งเสริมและพัฒนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและโลจิสติกส์ในภูมิภาค ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบขนส่งภายในท้องถิ่นให้เชื่อมต่อกับส่วนกลาง

## 3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในอนาคต

### 3.1 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด นำยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่การดำเนินงานการพัฒนาในบางด้านยังมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และส่งผลให้การพัฒนายังไม่ครอบคลุมในมิติต่าง ๆ

### 3.2 ความเสี่ยงในการดำเนินการและข้อสังเกต ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้

ผลจากการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ ไปใช้มีแนวโน้มว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน ไปใช้มากกว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาด้านอื่น ๆ ควรให้ความสำคัญและดำเนินการให้ครอบคลุมทุก ๆ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

แนวโน้มการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาด้านรายได้ การยกระดับการพัฒนาให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้นโดยเฉพาะในส่วนของเสถียรภาพทางการเงิน การคลัง อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากของการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในจังหวัด จึงควรนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ มาเป็นกรอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีเป้าหมายการพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันไปพัฒนาให้ครบทุกยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา และตอบสนองต่อความต้องการประชาชน เพื่อให้การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

-----